Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/5511

13.10.2025

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Richtsnoeren voor de uitvoering van het Sociaal Klimaatfonds

(C/2025/5511)

INHOUD

I. Inleiding ... 3

II. Het opzetten en aanwijzen van autoriteiten ... 3

a. Autoriteiten die bij de uitvoering van het sociale klimaatplan betrokken zijn ... 4

1. Met de uitvoering van het sociale klimaatplan belaste autoriteiten ... 4

2. De voor het ondertekenen van de beheersverklaring bij de betalingsverzoeken verantwoordelijke autoriteit(en) ... 5

3. Instantie(s) die verantwoordelijk is/zijn voor het uitvoeren van audits van systemen en concrete acties ... 5

b. Aanvullende instanties ... 6

4. Instantie die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de voorbereiding en monitoring van het sociale klimaatplan ... 6

c. Aanwijzing door de lidstaten ... 6

d. Auditwerkzaamheden die op nationaal niveau moeten worden verricht indien de autoriteiten niet onder artikel 11, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds of de herstel- en veerkrachtfaciliteit vallen ... 7

e. Aanvaarding door de Commissie van de aanwijzing van de autoriteiten ... 8

III. Voorbereiding van de uitvoering van het sociale klimaatplan ... 8

a. Het opzetten van een nationaal coördinatiecomité ... 8

b. Betrokkenheid van regionale/lokale autoriteiten, sociale partners en belanghebbenden uit het maatschappelijk middenveld ... 9

IV. Monitoring van de uitvoering ... 9

a. Gemeenschappelijke indicatoren ... 10

b. Gemeenschappelijke indicatoren die als basis voor mijlpalen en streefdoelen worden gebruikt ... 11

c. Tweejaarlijkse rapportage over de voortgang van de uitvoering ... 11

V. Vastleggingen van de financiële toewijzing ... 12

a. Uitvoeringsbesluit van de Commissie in combinatie met het meerjarig financieringsbesluit ... 13

b. Juridische verbintenis ... 13

c. Individuele vastleggingen in de begroting ... 13

d. Vrijmakingen en resterende kredieten ... 14

VI. Betalingsverzoeken ... 14

a. Indiening van de betalingsverzoeken ... 14

b. Beheersverklaring ... 15

c. Samenvatting van audits ... 15

VII. Beoordeling en verwerking van betalingsverzoeken door de Commissie ... 16

a. Vaststelling vooraf van uitbetalingsbedragen ... 16

b. Positieve beoordeling en uitbetaling ... 16

c. Een bevredigende verwezenlijking van een mijlpaal of streefdoel ... 16

d. Negatieve beoordeling van mijlpalen en streefdoelen, opschorting van betalingen 17

e. Afwijking van aanvankelijk geraamde kosten 17

f. Evenredige betalingen bij beperkte middelen 17

g. Ernstige onderprestaties en beëindiging van de overeenkomst 18

VIII. Bescherming van de financiële belangen van de EU 18

a. Beheers- en controlesystemen 18

b. Fraudepreventie 19

c. Belangenconflicten 19

Gevolgen van niet-naleving 20

d. Voorkoming van dubbele financiering en complementariteit met andere financieringsinstrumenten 20

Ontwerpfase 21

Uitvoeringsfase 21

Taak van de Commissie 21

e. Naleving van de EU-regels inzake staatssteun 21

f. Naleving van de regels inzake openbare aanbestedingen 23

IX. Digitaal systeem, verzameling en opslag van gegevens over eindontvangers van de financiële toewijzing 24

a. Eén digitaal systeem voor de registratie van desbetreffende informatie over de uitvoering van maatregelen en investeringen 24

b. Gebruik van een elektronisch systeem voor gegevensuitwisseling tussen de lidstaten en de Commissie .. 25

c. Verzameling, registratie en opslag van gegevens over eindontvangers 26

X. Verzekering, audit en controle 26

a. Evaluatie van de beheers- en controlesystemen 27

XI. Vermindering van financiële steun en terugvorderingen 28

XII. Evaluatie van het Sociaal Klimaatfonds en beoordeling van de geschiktheid van de sociale klimaatplannen 29

a. Evaluatie van het Sociaal Klimaatfonds 29

b. Beoordeling van de geschiktheid van de sociale klimaatplannen 30

c. Duurzaamheid van investeringen 30

XIII. Informatie, communicatie en zichtbaarheid 30

a. Zichtbaarheid en informatie voor eindontvangers 30

b. Publicatie van gegevens over eindontvangers, en maatregelen en investeringen die in het kader van het Sociaal Klimaatfonds zijn uitgevoerd 32

c. Communicatiestrategie voor het sociale klimaatplan 32

d. Horizontale communicatieactiviteiten op Europees niveau 33

I. **Inleiding**

De doelstelling van het Sociaal Klimaatfonds (hierna "het fonds" genoemd), dat is opgericht bij Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad ([1]) (verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds), is bij te dragen tot een sociaal rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit.

Het fonds is specifiek bedoeld om de sociale gevolgen van de opneming van broeikasgasemissies van gebouwen en wegvervoer in het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG (ETS-richtlijn) ([2]) te ondervangen. Het nieuwe emissiehandelssysteem (ETS2) dat is vastgesteld bij hoofdstuk IV bis van de ETS-richtlijn, heeft betrekking op de gebouwensector, de wegvervoersector en kleine industriële sectoren die nog niet onder het bestaande EU-emissiehandelssysteem vielen. Het fonds verleent financiële steun aan de lidstaten om hulp te bieden aan kwetsbare huishoudens, kwetsbare vervoergebruikers en kwetsbare micro-ondernemingen die als gevolg van de invoering van ETS2 bijzonder hard worden getroffen door een toename van de prijzen van fossiele brandstoffen en de vervoerskosten.

Het doel van deze mededeling met richtsnoeren is de lidstaten te helpen hun sociale klimaatplannen overeenkomstig de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds uit te voeren. Deze richtsnoeren vormen een aanvulling op de mededeling met richtsnoeren voor de sociale klimaatplannen ([3]) en de mededeling van de Commissie met technische richtsnoeren voor de toepassing van het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" ([4]) en de bijbehorende bijlagen ([5]).

Deze richtsnoeren doen geen afbreuk aan toekomstige wettelijke bepalingen in het kader van het meerjarig financieel kader (MFK) na 2027. Deze richtsnoeren zullen, indien nodig, worden herzien om in overeenstemming te worden gebracht met eventuele toekomstige wettelijke bepalingen die na 2027 in het kader van het MFK van toepassing zijn, met inbegrip van mogelijke wijzigingen in de uitvoeringsmethode, en om ervoor te zorgen dat de maatregelen en investeringen doeltreffend uitgevoerd blijven worden.

Overeenkomstig artikel 4, lid 1, en overweging 17 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds moet elke lidstaat zijn sociale klimaatplannen uiterlijk op 30 juni 2025 bij de Commissie indienen.

In het kader van het Sociaal Klimaatfonds zal 65 miljard EUR worden toegewezen voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2032. Met een verplichte bijdrage van de lidstaten van ten minste 25 % van de geraamde totale kosten van hun sociale klimaatplannen zal het fonds ten minste een bedrag van 86,7 miljard EUR belopen. Het fonds zal volgens de planning op 1 januari 2026 van start gaan, ten minste één jaar voordat ETS2 volledig operationeel wordt en twee jaar vóór de aanvang van het nieuwe MFK in 2028. Deze vroege start zal bijdragen tot een soepele invoering van ETS2.

De uiterste datum voor omzetting van Richtlijn (EU) 2023/959 tot vaststelling van ETS2 was 30 juni 2024 ([6]). Overeenkomstig artikel 16, lid 3, punt a), i), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds zal de Commissie de relevantie van het sociale klimaatplan beoordelen, rekening houdend met de vraag of het plan een passende respons vormt op de sociale gevolgen en uitdagingen waarmee kwetsbare huishoudens, micro-ondernemingen en vervoergebruikers als gevolg van ETS2 worden geconfronteerd. De niet-omzetting van ETS2 leidt er derhalve toe dat het sociale klimaatplan niet kan voldoen aan het vereiste van relevantie en aan de algemene doelstelling van het fonds.

Indien een lidstaat zijn sociale klimaatplan formeel indient, maar Richtlijn (EU) 2023/959 tot vaststelling van ETS2 niet heeft omgezet, kan de Commissie het ingediende sociale klimaatplan niet beoordelen. In dit geval, met name wanneer de lidstaat niet de wettelijke verplichtingen voor de gereglementeerde entiteiten op zijn grondgebied heeft vastgesteld om de met zijn geverifieerde emissies overeenkomende ETS2-emissierechten in te leveren, zal het sociale klimaatplan als irrelevant worden beschouwd, omdat geen sociale gevolgen kunnen worden aangetoond, zoals vereist op grond van artikel 16, lid 3, punt a), i), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds. In dit geval zal de Commissie overeenkomstig artikel 17, lid 4, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds een uitvoeringsbesluit met een negatieve beoordeling van het sociale klimaatplan uitbrengen.

II. **Het opzetten en aanwijzen van autoriteiten**

Overeenkomstig artikel 11, lid 3, artikel 21, lid 1, en bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds moet elke lidstaat een **doeltreffend en efficiënt internecontrolesysteem** instellen. Dit omvat de aanwijzing van de autoriteiten en instanties die verantwoordelijk zijn voor de verschillende aspecten van de uitvoering van de sociale klimaatplannen en de audit van systemen en concrete acties in verband met de sociale klimaatplannen.

([1]) Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot oprichting van een sociaal klimaatfonds en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1060 (PB L 130 van 16.5.2023, blz. 1).
([2]) Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (Voor de EER relevante tekst) (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).
([3]) C(2025) 881 final.
([4]) C(2025) 880 final.
([5]) C(2025) 880 final Bijlagen 1 en 2.
([6]) Artikel 3, tweede alinea, van Richtlijn (EU) 2023/959.

Om voort te bouwen op de bestaande ervaring en de administratieve lasten te verminderen, **kunnen de lidstaten** — met inachtneming van hun wet- en regelgevingskaders en na bevestiging door de Commissie — **één enkele autoriteit aanwijzen** om de in de punten a) en b) genoemde taken uit te voeren; het coördineren van de voorbereiding en monitoring van het sociale klimaatplan, de uitvoering van het sociale klimaatplan, de ondertekening van de beheersverklaring en de voorbereiding van de betalingsverzoeken aan de Commissie. De lidstaten kunnen bijvoorbeeld de beheerautoriteiten van de cohesiebeleidsprogramma's of van de herstel- en veerkrachtfaciliteit de uitvoering van het sociale klimaatplan toevertrouwen. Bovendien moeten de lidstaten een of meerdere instanties aanwijzen die de audits van systemen en concrete acties op zodanige wijze uitvoeren dat hun functionele onafhankelijkheid wordt gewaarborgd.

a. ***Autoriteiten die bij de uitvoering van het sociale klimaatplan betrokken zijn***

De volgende functies van de bij de uitvoering van het sociale klimaatplan betrokken autoriteiten zijn specifiek omschreven in de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds en bijlage III daarbij. De volgende functies moeten worden uitgevoerd:

1. *Met de uitvoering van het sociale klimaatplan belaste autoriteiten*

— **Het beheren van de in de sociale klimaatplannen omschreven maatregelen en/of investeringen** om hun doelstellingen te verwezenlijken en de daarmee samenhangende verantwoordelijkheden en functies toe te wijzen.

— Ervoor zorgen dat er robuuste systemen zijn om de **financiële belangen van de EU** te beschermen, met bijzondere nadruk op het voorkomen, opsporen, melden en corrigeren van fraude, corruptie en belangenconflicten, en ervoor zorgen dat de toepasselijke regels, met name de regels inzake staatssteun en openbare aanbestedingen, worden nageleefd. Dit omvat het snel opsporen en aanpakken van eventuele onregelmatigheden.

— Het opstellen van doeltreffende en proportionele **fraudebestrijdingsmaatregelen** en -procedures, afgestemd op de in een fraudebestrijdingsstrategie vastgestelde risico's.

— Het verrichten van **beheersverificaties** om, door middel van controles van de stukken of controles ter plaatse, na te gaan of de mijlpalen en streefdoelen van het Sociaal Klimaatfonds worden gehaald en of er geen sprake is van ernstige onregelmatigheden, zoals fraude, corruptie en belangenconflicten, of dubbele financiering.

— Het bevestigen en indienen bij de Commissie van bewijsmateriaal dat de **streefdoelen en mijlpalen daadwerkelijk worden gehaald** en het aangaan van een dialoog met de Commissie over de voortgang van de uitvoering.

— Ervoor zorgen dat de eindontvangers van de financiële toewijzingen de verschuldigde bedragen ontvangen, afhankelijk van de beschikbaarheid van financiering.

— Het verzamelen en veilig opslaan van **gegevens** en alle andere essentiële informatie, **overeenkomstig artikel 21, lid 2, punt d)**, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, met inbegrip van de **resultaten van audits en controles en de opvolging daarvan**, om een betrouwbaar auditspoor te waarborgen.

— Het verzamelen en veilig opslaan van **gegevens over de maatregelen en investeringen**, alsook over de bijbehorende mijlpalen en streefdoelen, **overeenkomstig artikel 21, lid 2, punt d), iv)**, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

— Het verzamelen van **gegevens over de voortgang van de uitvoering van het sociale klimaatplan** en over gemeenschappelijke indicatoren overeenkomstig artikel 24, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds om een doeltreffende monitoring te garanderen.

— De uitvoering van de **informatie-, communicatie- en zichtbaarheidsacties** overeenkomstig artikel 23 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, met inbegrip van het publiceren van gegevens over eindontvangers op één website, indien deze taak niet aan een nationale coördinerende autoriteit is toevertrouwd.

De autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het sociale klimaatplan, kunnen nationale, regionale of lokale autoriteiten zijn, afhankelijk van de bestaande nationale wet- en regelgevingskaders en van het type maatregelen en investeringen die in het sociale klimaatplan zijn opgenomen. Het is aan de lidstaten om te beslissen over de wijze waarop de verantwoordelijkheden tussen de autoriteiten worden verdeeld, rekening houdend met de noodzaak om een doeltreffende uitvoering van het sociale klimaatplan te waarborgen, zodat kwetsbare huishoudens, micro-ondernemingen en vervoergebruikers kunnen profiteren van de maatregelen en investeringen.

Als regionale autoriteiten zijn belast met de uitvoering van het sociale klimaatplan, zullen zij dezelfde verantwoordelijkheden hebben als de nationale autoriteiten.

2. *De voor het ondertekenen van de beheersverklaring bij de betalingsverzoeken verantwoordelijke autoriteit(en)*

De voor het ondertekenen van de beheersverklaring bij de betalingsverzoeken verantwoordelijke autoriteit vervult de hieronder vermelde taken.

— **Ervoor zorgen** dat doeltreffende en proportionele maatregelen ter bescherming van de financiële belangen van de EU worden uitgevoerd, rekening houdend met de vastgestelde risico's.

— De werkzaamheden van de uitvoerende instanties **consolideren** en bewaken om de consistentie en kwaliteit van de sociale klimaatplannen te waarborgen.

— De Commissie ervan **verzekeren** dat de uitvoering van het sociale klimaatplan voldoet aan de toepasselijke normen, regels en voorschriften.

— **Bevestigen** dat **betalingsverzoeken alleen betrekking hebben op voltooide mijlpalen en streefdoelen**, zodat de nauwkeurigheid, betrouwbaarheid en authenticiteit van de gegevens worden gewaarborgd. Dit omvat het bijhouden van elektronische registers van alle verificatie-elementen in overeenstemming met de regels en procedures.

— **Controleren** of onregelmatigheden die zijn vastgesteld in de definitieve audit- en controleverslagen met betrekking tot betalingsverzoeken, op het niveau van de betrokken eindontvangers naar behoren zijn aangepakt en gecorrigeerd.

De Commissie heeft op 18 april 2023 een verklaring uitgebracht ([7]) over het akkoord dat de medewetgevers in het kader van bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds hadden bereikt. In deze verklaring wordt benadrukt dat het aanwijzen van meer dan één voor het ondertekenen van de beheersverklaring bij de betalingsverzoeken verantwoordelijke autoriteit tot inefficiënties en verwatering van de verantwoordelijkheden zou kunnen leiden en verwarring over de rollen van de autoriteiten zou kunnen scheppen.

3. *Instantie(s) die verantwoordelijk is/zijn voor het uitvoeren van audits van systemen en concrete acties*

De instanties die audits van de systemen en concrete acties uitvoeren, zijn verantwoordelijk voor de hieronder vermelde taken.

— **Het uitvoeren van systeemaudits** van de werking van het beheers- en controlesysteem en **audits van concrete acties** om de Commissie redelijke zekerheid te geven dat de **mijlpalen en streefdoelen** die in de **betalingsverzoeken** zijn opgenomen, zijn verwezenlijkt.

— Het **controleren** van de **doeltreffende werking van de beheers- en controlesystemen en het proces van aanwijzing van de autoriteiten** in overeenstemming met de belangrijkste vereisten van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds en bijlage III daarbij.

— **Ervoor zorgen** dat hun werkzaamheden betrekking hebben op alle desbetreffende elementen **om te garanderen dat de financiële belangen van de EU worden beschermd**, door de zekerheid te krijgen dat er systemen zijn om fraude, corruptie en belangenconflicten te voorkomen, op te sporen, te melden en te corrigeren, en te zorgen dat aan de vereisten van de eengemaakte markt (regels voor openbare aanbestedingen en staatssteun) wordt voldaan.

— Alle auditactiviteiten **uitvoeren** in overeenstemming met **internationaal aanvaarde auditnormen**.

— **Het verstrekken van een samenvatting van de uitgevoerde audits** en de uitgevoerde maatregelen voor elk betalingsverzoek ter bescherming van de belangen van de EU, met name met betrekking tot:

  — de afwezigheid van belangenconflicten;

  — de uitvoering van fraudebestrijdingsmaatregelen;

  — de voorkoming van corruptie en dubbele financiering.

De **auditautoriteit** moet een overheidsinstantie zijn, hoewel specifieke audittaken kunnen worden gedelegeerd of uitbesteed aan openbare of particuliere instanties die onder haar toezicht en verantwoordelijkheid vallen.

([7]) Brussel, 18 april 2023, (OR. en, pl) 7984/23 ADD 1, interinstitutioneel dossier: 2021/0206(COD).

b. ***Aanvullende instanties***

Zoals aangegeven in de richtsnoeren voor de sociale klimaatplannen en gelet op het multisectorale karakter van het Sociaal Klimaatfonds, worden de lidstaten aangemoedigd een nationale coördinerende instantie voor het sociale klimaatplan op te richten.

1. *Instantie die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de voorbereiding en monitoring van het sociale klimaatplan*

In artikel 6, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds is bepaald dat de sociale klimaatplannen in overeenstemming moeten zijn met de in andere EU-programma's en -wetgeving opgenomen informatie en de verbintenissen van de lidstaten. Daartoe worden de lidstaten aangemoedigd een speciale instantie op te richten die de algemene coördinatie op de verschillende gebieden waarborgt.

De nationale coördinerende instantie kan de hierna genoemde taken uitvoeren:

— ervoor zorgen dat het sociale klimaatplan **in overeenstemming** is met andere nationale beleidsinitiatieven;

— het waarborgen van de **samenhang** en **complementariteit** tussen het sociale klimaatplan en het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten, de cohesiebeleidsprogramma's, het herstel- en veerkrachtplan, het nationaal plan voor de renovatie van gebouwen, het geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan en het territoriaal plan voor een rechtvaardige transitie;

— **coördinatie** met de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de doeltreffende planning en uitvoering van de verrichtingen en de autoriteit/autoriteiten die verantwoordelijk is/zijn voor de ondertekening van de beheersverklaring, teneinde de betalingsverzoeken doeltreffend op te volgen;

— **bemiddeling** tussen de voor de uitvoering verantwoordelijke autoriteiten om vraagstukken in verband met de uitvoering op te lossen;

— **als één enkel contactpunt optreden** voor de diensten van de Commissie, de Europese Rekenkamer en andere betrokken EU-instanties of -instellingen;

— **toezicht houden** op periodieke monitoring, verslaglegging (overeenkomstig artikel 24 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds) en evaluaties, indien nodig;

— **ervoor zorgen** dat communicatieactiviteiten worden uitgevoerd om het publiek beter bekend te maken met de steun van de EU en informatie te verspreiden over acties die in het kader van het sociale klimaatplan zijn uitgevoerd;

— **toezicht houden** op de publicatie van gegevens over eindontvangers (en opdrachtnemers en onderaannemers wanneer de eindontvanger een aanbestedende dienst is) teneinde transparantie te bieden.

Ongeacht de autoriteit of autoriteiten die deze beheerfuncties uitvoert/uitvoeren, moet er worden gezorgd voor een effectieve scheiding tussen hen en de instantie die de audittaken uitvoert om adequate en onafhankelijke audits van systemen en concrete acties mogelijk te maken.

c. ***Aanwijzing door de lidstaten***

De in punt a) van deze afdeling genoemde autoriteit(en) moet(en) worden aangewezen overeenkomstig bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds en het nationale kader. De aanwijzing van de coördinerende instantie in punt b) moet in overeenstemming zijn met het nationale kader; de aanwijzingsprocedure van bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds is niet van toepassing.

Overeenkomstig artikel 11, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds zal de Commissie, indien een lidstaat besluit de rol van de met de uitvoering van het sociale klimaatplan belaste autoriteit toe te wijzen aan een beheerautoriteit van de cohesiebeleidsprogramma's uit hoofde van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad ([8]) (verordening gemeenschappelijke bepalingen – GB-verordening), de bestaande beheers- en controlesystemen als in overeenstemming met de vereisten van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds beschouwen.

Deze bepaling is van toepassing op nationale en regionale autoriteiten en op autoriteiten op andere niveaus.

([8]) Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

De Commissie kan, voortbouwend op de synergieën die deze bepaling biedt en de aard van de taken die andere soorten autoriteiten uitvoeren in het kader van de cohesiebeleidsprogramma's en de herstel- en veerkrachtfaciliteit, in verschillende andere situaties een vereenvoudigde procedure toepassen, zoals hieronder uiteengezet.

Autoriteiten uit hoofde van de verordening gemeenschappelijke bepalingen vallen:

i. Een beheerautoriteit die uit hoofde van de GB-verordening de rol toevertrouwd krijgt van de autoriteit die verantwoordelijk is voor de ondertekening van de beheersverklaring die het betalingsverzoek vergezelt krachtens de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

ii. Aan een intermediaire instantie wordt uit hoofde van de GB-verordening de rol toegewezen van de autoriteit die het sociale klimaatplan uitvoert in het kader van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, op voorwaarde dat de intermediaire instantie is gedelegeerd om alle desbetreffende taken van de beheerautoriteit voor cohesiebeleidsprogramma's te vervullen.

iii. Een auditautoriteit uit hoofde van de GB-verordening krijgt de rol toevertrouwd van de instantie die de audits uit hoofde van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds uitvoert.

Autoriteiten die onder de herstel- en veerkrachtfaciliteit vallen:

Vanwege de overeenkomsten met de beheers- en controlestructuren en -procedures die op nationaal en regionaal niveau zijn opgezet voor het beheer van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, kunnen deze structuren (indien zij verschillen van de autoriteiten die cohesiebeleidsprogramma's uitvoeren) worden gebruikt om acties in het kader van de sociale klimaatplannen rechtstreeks uit te voeren. In dergelijke gevallen worden de bestaande beheers- en controlesystemen die door de lidstaten zijn ingesteld, geacht te voldoen aan de eisen van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

Elke lidstaat moet de Commissie officieel in kennis stellen van de lijst van de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de taken van het Sociaal Klimaatfonds, hetzij op het moment dat zij hun sociale klimaatplan indienen, hetzij later, vóór de aanwijzing ervan, en ervoor zorgen dat de volgende elementen zijn gecontroleerd en bevestigd:

a) de autoriteiten hebben op nationaal niveau het wettelijk mandaat;

b) de autoriteiten beschikken over de nodige middelen en capaciteit voor de aanvullende taken die in het kader van het Sociaal Klimaatfonds moeten worden uitgevoerd;

c) de lidstaten moeten ervoor zorgen dat de uitvoering van het sociale klimaatplan de uitvoering van de andere EU-fondsen onder de verantwoordelijkheid van de voor het Sociaal Klimaatfonds verantwoordelijke en nieuw aangewezen autoriteiten niet in gevaar brengt; en

d) de lidstaten moeten ervoor zorgen dat de toepasselijke vereisten van bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds worden nageleefd.

Indien de aangewezen autoriteiten geen beheerautoriteiten zijn van de in artikel 11, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds bedoelde cohesiebeleidsprogramma's of van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, zal de Commissie de geschiktheid van de autoriteit om de door de lidstaat toegewezen rol te vervullen, per geval beoordelen, zoals beschreven in punt II.d van deze richtsnoeren.

In elk geval moeten alle instanties die betrokken zijn bij de uitvoering van de EU-cohesiebeleidsmiddelen en/of de herstel- en veerkrachtfaciliteit waarbij door de Commissie, de Europese Rekenkamer of een andere nationale auditinstantie is bevestigd dat er sprake is van belangrijke tekortkomingen, worden uitgesloten van het hierboven genoemde vereenvoudigde aanwijzingsproces.

d. ***Auditwerkzaamheden die op nationaal niveau moeten worden verricht indien de autoriteiten niet onder artikel 11, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds of de herstel- en veerkrachtfaciliteit vallen***

Elke entiteit die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het sociale klimaatplan en/of de ondertekening van de beheersverklaring in het kader van het Sociaal Klimaatfonds en die **niet eerder betrokken is geweest bij** cohesiebeleidsprogramma's of de herstel- en veerkrachtfaciliteit (zoals hierboven beschreven), moet door de auditautoriteit worden gecontroleerd. Tijdens deze audit moet worden beoordeeld of de autoriteiten voldoen aan de criteria voor het internecontrolesysteem zoals uiteengezet in bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, voordat het aanwijzingsproces is voltooid. Een audit moet ook worden verricht bij elke entiteit waarvan is bevestigd dat er sprake is van belangrijke tekortkomingen ([9]) met betrekking tot de uitvoering van de cohesiefondsen of de herstel- en veerkrachtfaciliteit en die de lidstaat nog steeds besluit aan te wijzen.

([9]) Zie de categorieën 3 en 4 van de afdeling over de beoordeling van beheers- en controlesystemen.

Opgemerkt moet worden dat bij de beoordeling van de naleving van de belangrijkste eisen van bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds wordt nagegaan of de opzet van het beheers- en controlesysteem passend is. Dit betekent dat de Commissie, om de aanwijzing van een autoriteit te aanvaarden, een advies moet uitbrengen over de opzet van de systemen. In dit stadium is echter geen advies vereist over het nuttig effect van het beheers- en controlesysteem. De reikwijdte en de doelstellingen van deze audit worden nader beschreven in afdeling X van deze richtsnoeren.

Indien niet voldoende garantie kan worden verkregen voordat het sociale klimaatplan wordt vastgesteld, moet het sociale klimaatplan een mijlpaal bevatten die moet worden behaald voordat een betaling wordt verricht, waarbij een goedkeurend auditadvies van deze entiteiten door de auditautoriteit wordt vereist. Indien de lidstaat geen dergelijke mijlpaal in het sociale klimaatplan voorstelt, zal de Commissie hierom verzoeken wanneer zij het sociale klimaatplan beoordeelt, zoals bepaald in artikel 17, lid 3, punt c), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

e. *Aanvaarding door de Commissie van de aanwijzing van de autoriteiten*

De Commissie zal in beginsel de aanwijzingsprocedure van punt a) van deze afdeling zonder extra controlewerk aanvaarden wanneer de aangewezen auditautoriteit reeds garanties verstrekt in het kader van de cohesiebeleidsprogramma's of in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

Indien de lidstaat besluit **een nieuwe entiteit aan te wijzen als auditautoriteit** die geen eerdere ervaring heeft met audits van cohesiefondsen of de herstel- en veerkrachtfaciliteit, zal de Commissie de opzet van de aangewezen auditautoriteit en eventueel van andere instanties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het sociale klimaatplan, herzien. De Commissie zal **de naleving van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds en de internationale auditnormen zo spoedig mogelijk controleren, eventueel in het kader van de beoordeling van het sociale klimaatplan of onmiddellijk na de formele vaststelling ervan**.

In artikel 17, lid 3, punt c), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds worden de lidstaten verplicht om alle tekortkomingen in de internecontrolesystemen vóór de eerste betaling aan te pakken. Indien vóór de vaststelling van het plan geen toereikende garantie kan worden verkregen, moet het sociale klimaatplan een **aanvullende maatregel** (mijlpaal) bevatten, waarbij de Commissie een positieve beoordeling moet geven van deze auditautoriteiten die geen eerdere ervaring hebben met het controleren van cohesiefondsen en/of de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Indien de lidstaat geen dergelijke mijlpaal in het sociale klimaatplan voorstelt, zal de Commissie er om één verzoeken wanneer zij het sociale klimaatplan beoordeelt (artikel 17, lid 3, punt c), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds). Deze mijlpaal moet vóór de eerste betaling worden verwezenlijkt.

III. **Voorbereiding van de uitvoering van het sociale klimaatplan**

a. *Het opzetten van een nationaal coördinatiecomité*

In artikel 21, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds wordt uiteengezet dat een doeltreffend en efficiënt internecontrolesysteem moet worden gewaarborgd. Bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds bevat de aanwijzing van de autoriteiten en de procedures om ervoor te zorgen dat deze autoriteiten de zekerheid krijgen.

Ter vergemakkelijking van de communicatie met de belanghebbenden worden de lidstaten aangemoedigd een **platform voor de nationale coördinatie van de uitvoering van het sociale klimaatplan** te bieden, zodat de dialoog met de belanghebbenden wordt georganiseerd op een manier die duidelijkheid biedt over de termijnen, de wijze waarop de belanghebbenden kunnen deelnemen aan de dialoog en de coördinatie op nationaal niveau. De oprichting van een dergelijk platform zal het werk van de instantie die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de voorbereiding en monitoring van het nationale sociale klimaatplan vergemakkelijken.

Er kan een nationaal coördinatiecomité worden opgericht, dat de door de lidstaat ingestelde structuren omvat voor **het beheer, de coördinatie en de uitvoering van zijn sociale klimaatplan** en voor het bespreken ervan met de **desbetreffende belanghebbenden**. Dit coördinatiecomité zou niet alleen de doeltreffende uitvoering van het sociale klimaatplan ondersteunen, maar er ook voor zorgen dat het sociale klimaatplan wordt uitgevoerd in overeenstemming met andere nationale strategieën en EU-financieringsprogramma's en EU-beleid.

Een nationaal coördinatiecomité kan onder meer de volgende taken uitvoeren:

— monitoren van de voortgang bij de uitvoering van het sociale klimaatplan en de verwezenlijking van de mijlpalen en streefdoelen;

— specifieke kwesties en uitdagingen aanpakken die van invloed zijn op de prestaties van maatregelen en investeringen;

— de bijdrage van het Sociaal Klimaatfonds aan de aanpak van de uitdagingen die zijn vastgesteld in het nationaal energie- en klimaatplan van de lidstaat of andere instrumenten en programma's die van invloed zijn op het Sociaal Klimaatfonds, beoordelen;

— monitoren van de voortgang bij het uitvoeren van evaluaties;

— monitoren van de vorderingen van de rapportage over resultaat-, output- en contextindicatoren, van de uitvoering van de evaluaties en de samenvattingen van evaluaties, en van het vervolg dat aan de bevindingen wordt gegeven;

— ervoor zorgen dat acties op het gebied van communicatie en zichtbaarheid worden uitgevoerd en dat er vorderingen worden gemaakt met de opbouw van administratieve capaciteit bij overheidsinstanties;

— monitoren van de betrokkenheid van partners en begunstigden, de effectieve betrokkenheid van de belangrijkste belanghebbenden waarborgen en het partnerschapsbeginsel bevorderen.

Een dergelijk comité zou ook een gedachtewisseling kunnen bevorderen over de methode voor de evaluatie van mijlpalen en streefdoelen, en over de tweejaarlijkse rapportage over de uitvoering van het sociale klimaatplan of over eventuele wijzigingen in het sociale klimaatplan. Ten slotte kan het comité voorstellen indienen bij de uitvoerende instanties van het sociale klimaatplan, met name over mogelijke manieren om de bureaucratie voor de eindontvangers te verminderen en de doeltreffendheid van de maatregelen en investeringen te verbeteren.

Het nationale coördinatiecomité moet worden afgestemd op de specifieke behoeften, de institutionele kaders en de bestuursstructuren van elke lidstaat. Of dat comité doeltreffend is bij het ondersteunen van de uitvoering van het sociale klimaatplan en het bereiken van de gewenste resultaten, hangt af van factoren zoals de **mate van betrokkenheid van de belanghebbenden, de doeltreffendheid van de administratieve processen en de aanpasbaarheid ervan**.

De lidstaten worden sterk aangemoedigd om in hun nationale coördinatiecomités vertegenwoordigers op te nemen van de desbetreffende ministeries en agentschappen, lokale en regionale autoriteiten, sociale partners en andere desbetreffende belanghebbenden, en van de Commissie.

Het is raadzaam dat elk nationaal coördinatiecomité een specifiek reglement van orde vaststelt, met inbegrip van bepalingen betreffende het voorkomen van belangenconflicten en de toepassing van het transparantiebeginsel. Dit reglement van orde zal het besluitvormingsproces van elk nationaal comité regelen in overeenstemming met het desbetreffende nationale kader. Het monitoringcomité moet ten minste één keer per jaar bijeenkomen, waarbij ad-hocvergaderingen worden georganiseerd wanneer er relevante kwesties zijn die het sociale klimaatplan belemmeren om zijn doelstellingen te verwezenlijken.

b. *Betrokkenheid van regionale/lokale autoriteiten, sociale partners en belanghebbenden uit het maatschappelijk middenveld*

Om te zorgen voor doeltreffende uitvoering en consequente monitoring van het sociale klimaatplan, worden de lidstaten sterk aangemoedigd om verschillende belanghebbenden, met name regionale en lokale, bij het gehele uitvoeringsproces te betrekken.

Het betrekken van lokale en regionale autoriteiten en desbetreffende belanghebbenden bij de uitvoering van het sociale klimaatplan zal i) zorgen voor betrokkenheid bij en inzet voor de uitvoering van het sociale klimaatplan; ii) ervoor helpen zorgen dat de maatregelen en investeringen gericht zijn op kwetsbare huishoudens en micro-ondernemingen die uiteindelijk baat moeten hebben bij het sociale klimaatplan; en iii) weerspiegelen dat veel investeringen uit het Sociaal Klimaatfonds op lokaal en regionaal niveau zullen worden uitgevoerd (energierenovaties, openbaar vervoer enz.).

Naast regionale en lokale belanghebbenden moeten ook **maatschappelijke organisaties, sociale partners, vertegenwoordigers van sectoren** en andere entiteiten die een voldoende breed scala aan standpunten kunnen garanderen en een uitgebreide monitoring van het uitvoeringsproces kunnen bieden, worden betrokken bij de uitvoering van het sociale klimaatplan.

IV. **Monitoring van de uitvoering**

Het kader voor de monitoring van de uitvoering van het sociale klimaatplan is vastgelegd in artikel 24 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds. In het kader is bepaald dat de lidstaten **om de twee jaar** verslag uitbrengen aan de Commissie over de uitvoering van hun sociale klimaatplannen, samen met het voortgangsverslag over hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen. De lidstaten moeten in hun tweejaarlijkse voortgangsverslagen de desbetreffende gemeenschappelijke indicatoren zoals uiteengezet in bijlage IV bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, opnemen.

De Commissie is ook verplicht de uitvoering van het Sociaal Klimaatfonds te monitoren en de voortgang bij het verwezenlijken van de doelstellingen ervan te meten. Over het geheel genomen moet de monitoring van de uitvoering gericht zijn en moeten de eindontvangers van de financiering van het Sociaal Klimaatfonds evenredige rapportageverplichtingen worden opgelegd. De Commissie zal de gemeenschappelijke indicatoren gebruiken voor de rapportage en voor de monitoring en evaluatie van het Sociaal Klimaatfonds.

Een doeltreffende monitoring van de uitvoering van de sociale klimaatplannen en duidelijke en transparante rapportage zijn essentieel om transparantie en verantwoordingsplicht ten aanzien van de belanghebbenden en het publiek te waarborgen en om te communiceren over de voortgang en de behaalde resultaten. Voor een dergelijke rapportage op het geaggregeerde niveau van het Sociaal Klimaatfonds zijn consistente en vergelijkbare gegevens vereist, gebaseerd op robuuste regelingen voor monitoring en gegevensverzameling. Monitoring kan ook helpen bij het anticiperen op knelpunten bij de uitvoering en bij het ondersteunen van de uitwerking van verzachtende maatregelen, dan wel bij het vaststellen van goede praktijken. Met een doeltreffende monitoring is het ook mogelijk om de algemene voortgang van het Sociaal Klimaatfonds qua verwezenlijking van de doelstellingen ervan te meten en een empirische basis te vormen voor latere evaluaties van het Sociaal Klimaatfonds (zie afdeling VII). De twee belangrijkste componenten van het monitoringkader voor het Sociaal Klimaatfonds worden in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1

Belangrijkste onderdelen van het monitoringkader van het Sociaal Klimaatfonds

	Mijlpalen en streefdoelen	Gemeenschappelijke indicatoren
Betalingsverzoek	De lidstaten verstrekken (maximaal tweemaal per jaar) updates over de verwezenlijkte mijlpalen en streefdoelen, met inbegrip van de door gemeenschappelijke indicatoren gedefinieerde mijlpalen en streefdoelen, die door de Commissie worden meegenomen in het monitoringsysteem.	
Tweejaarlijkse verslagen	De lidstaten rapporteren om de twee jaar over de voortgang van de uitvoering van het sociale klimaatplan, d.w.z. over al hun mijlpalen en streefdoelen.	In hun tweejaarlijkse verslag over de voortgang van de uitvoering van het sociale klimaatplan rapporteren de lidstaten ook over alle gemeenschappelijke contextindicatoren en over de voortgang die is geboekt op het gebied van de desbetreffende gemeenschappelijke output- en resultaatindicatoren.

a. ***Gemeenschappelijke indicatoren***

Overeenkomstig artikel 24, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds moeten de lidstaten in hun tweejaarlijkse voortgangsverslagen de desbetreffende gemeenschappelijke indicatoren uit bijlage IV bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds opnemen. De in die bijlage opgenomen lijst bevat in totaal 39 context-, output- en resultaatindicatoren die betrekking hebben op de belangrijkste onderdelen van de interventie van het Sociaal Klimaatfonds (sector gebouwen, sector wegvervoer, micro-ondernemingen en rechtstreekse inkomenssteun). De maatregelen en investeringen in de sociale klimaatplannen kunnen bijdragen tot het bereiken van meerdere gemeenschappelijke indicatoren tegelijkertijd.

De gemeenschappelijke output- en resultaatindicatoren die relevant worden geacht voor de meest voorkomende soorten maatregelen en investeringen die mogelijk in de sociale klimaatplannen worden opgenomen en die voor de rapportageverplichtingen in het kader van de sociale klimaatplannen moeten worden gebruikt, zijn uiteengezet in bijlage 1 bij deze richtsnoeren. De lidstaten moeten verslag uitbrengen over de desbetreffende gemeenschappelijke indicatoren wanneer zij maatregelen en investeringen in het sociale klimaatplan hebben voorgesteld die onder de categorieën van artikel 8, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds vallen. In bijlage IV bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds wordt ook duidelijk gesteld dat, wanneer een sociaal klimaatplan geen maatregelen of investeringen bevat die bijdragen tot sommige van de indicatoren, de lidstaten voor deze gemeenschappelijke indicatoren “niet van toepassing” kunnen invullen.

Alle contextindicatoren in elke component worden standaard als toepasselijk beschouwd, omdat zij informatie verschaffen over de huidige situatie in de verschillende sectoren (d.w.z. een basiswaarde) en de lidstaten deze informatie overeenkomstig de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds in hun sociale klimaatplan moeten presenteren ([10]).

De gemeenschappelijke indicatoren zullen door de Commissie worden gebruikt voor de monitoring en evaluatie van het Sociaal Klimaatfonds en de voortgang die is geboekt bij de verwezenlijking van de algemene en specifieke doelstellingen ervan (zie ook afdeling VII van deze richtsnoeren).

([10]) In artikel 6, lid 1, punt e), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds wordt van de lidstaten vereist dat zij in hun sociale klimaatplan informatie verstrekken over het geraamde aantal kwetsbare huishoudens, micro-ondernemingen en vervoergebruikers. Artikel 6, lid 1, punt d), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds — informatie over de inschatting van de effecten die de door EU-ETS2 veroorzaakte prijsstijging waarschijnlijk zal hebben op huishoudens, met name wat betreft de incidentie van energiearmoede en vervoersarmoede, en op micro-ondernemingen. Artikel 8, lid 2, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds — informatie over het aandeel van de tijdelijke rechtstreekse inkomenssteun in de geraamde totale kosten van het plan.

b. ***Gemeenschappelijke indicatoren die als basis voor mijlpalen en streefdoelen worden gebruikt***

De voortgang bij de uitvoering van de maatregelen en investeringen die in de sociale klimaatplannen zijn opgenomen, moet door middel van mijlpalen en streefdoelen worden gemonitord. De mijlpalen en streefdoelen moeten zodanig zijn opgezet dat de verwezenlijking van de doelstellingen van elke component van het sociale klimaatplan wordt gemonitord. De mijlpalen en streefdoelen moeten duidelijk, beknopt, realistisch, relevant, meetbaar, specifiek voor de gesteunde activiteit en robuust zijn ([11]), met een relevante indicator. Streefdoelen moeten beschikken over een duidelijke uitgangswaarde en een deugdelijke onderliggende methodiek.

Overeenkomstig de richtsnoeren voor de sociale klimaatplannen worden de lidstaten ten zeerste aangemoedigd om bij het opstellen van hun streefdoelen gebruik te maken van de lijst van gemeenschappelijke indicatoren in bijlage IV bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds. Het gebruik van de gemeenschappelijke indicatoren bij het vaststellen van de streefdoelen zorgt voor consistentie en vergelijkbaarheid van de monitoringgegevens tussen de lidstaten en op het niveau van het fonds. Als een doelstelling bijdraagt aan een van de in bijlage IV bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds opgenomen indicatoren, moet deze gemeenschappelijke indicator derhalve als primaire optie worden gebruikt voor het opstellen van het sociale klimaatplan (en moet deze duidelijk worden aangegeven in de tabel met mijlpalen en streefdoelen wanneer het sociale klimaatplan wordt ingediend).

Voor een doeltreffende uitvoering van de sociale klimaatplannen wordt verwacht dat het merendeel van de tussentijdse en uiteindelijke streefdoelen voor investeringen in outputindicatoren wordt uitgedrukt. Als een streefdoel niet kan worden geformuleerd met behulp van een van de indicatoren in bijlage IV, kunnen de lidstaten aanvullende indicatoren gebruiken, waarbij voorrang wordt gegeven aan indicatoren die zijn gebruikt in het kader van andere EU-fondsen, -programma's en -instrumenten, zoals cohesiebeleidsprogramma's of de herstel- en veerkrachtfaciliteit. De in de richtsnoeren voor de sociale klimaatplannen uiteengezette beste praktijken moeten worden gevolgd, ook voor eventuele wijzigingen van de sociale klimaatplannen.

Het verwezenlijken van mijlpalen en streefdoelen is een voorwaarde om betalingsverzoeken in het kader van het Sociaal Klimaatfonds te kunnen indienen. Evenredig aan het prestatiegerichte karakter van het Sociaal Klimaatfonds markeert de indiening van betalingsverzoeken een cruciaal punt in de uitvoering van het sociale klimaatplan, waarbij de lidstaten actuele informatie verstrekken over de verwezenlijking van hun mijlpalen en streefdoelen, en over gemeenschappelijke indicatoren, indien deze zijn gebruikt om de streefdoelen vast te stellen (zie hieronder voor meer informatie).

Deze reguliere procedure biedt actuele informatie over de voortgang die is geboekt bij de uitvoering en monitoring van het Sociaal Klimaatfonds. Deze actualisering moet worden aangevuld met een voortgangsverslag dat de lidstaten om de twee jaar opstellen over de voortgang van de uitvoering van het sociale klimaatplan.

c. ***Tweejaarlijkse rapportage over de voortgang van de uitvoering***

De tweejaarlijkse rapportage over de voortgang van de uitvoering vormt de belangrijkste component van het monitoringkader van het Sociaal Klimaatfonds. Overeenkomstig artikel 24 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds moet deze rapportage worden verricht samen met de voortgangsrapportage over de nationale energie- en klimaatplannen, overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ([12]) (governanceverordening). In deze bepaling wordt van de lidstaten vereist dat zij uiterlijk op 15 maart 2023 en vervolgens om de twee jaar verslag uitbrengen over de voortgang van de uitvoering van hun nationale energie- en klimaatplannen. Gezien het verband dat door de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds is gecreëerd tussen de voortgangsverslagen over de sociale klimaatplannen en de nationale energie- en klimaatplannen, wordt het eerste tweejaarlijkse voortgangsverslag over de sociale klimaatplannen verwacht op 15 maart 2027. De rapportageperiode bestrijkt de periode vanaf het begin van de in aanmerking komende maatregelen en investeringen (d.w.z. vanaf juni 2024). De tweejaarlijkse rapportage over de voortgang van de uitvoering van de sociale klimaatplannen zal met behulp van het IT-instrument SFC2021 worden uitgevoerd.

Om een volledig beeld te krijgen van de stand van zaken op het gebied van de uitvoering, wordt van de lidstaten verwacht dat zij actuele informatie verstrekken over de voortgang van de uitvoering van alle activiteiten in het kader van het sociale klimaatplan, met inbegrip van die welke zijn uitgesteld, nog niet zijn verwezenlijkt of nog niet zijn beoordeeld.

De lidstaten moeten overeenkomstig de voorschriften die van toepassing zijn op het voortgangsverslag van het nationale energie- en klimaatplan, hun tweejaarlijkse voortgangsverslagen publiceren om de transparantie te vergroten.

([11]) Meer informatie over het opstellen van mijlpalen en streefdoelen is te vinden in de richtsnoeren voor de sociale klimaatplannen (C(2025) 881 final).

([12]) Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

De Commissie zal meer gedetailleerde aanwijzingen en een model voor de tweejaarlijkse voortgangsverslagen van het sociale klimaatplan verstrekken om het proces te vergemakkelijken, een geharmoniseerde benadering van de rapportage te waarborgen en de rapportage te stroomlijnen met de geïntegreerde rapportage van het nationale energie- en klimaatplan. De Commissie zal een methodologische toelichting over de in bijlage IV bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds vermelde gemeenschappelijke indicatoren uitbrengen om een gemeenschappelijk begrip van de definities van indicatoren te waarborgen en ervoor te zorgen dat de te verzamelen gegevens robuust en betrouwbaar zijn. Deze methode zal zoveel mogelijk gebaseerd zijn op de definities in de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds en andere desbetreffende EU-wetgeving ([13]) en op op nationaal niveau toegepaste definities.

De lidstaten moeten verslag uitbrengen over de wijze waarop zij de definities van energiearmoede en vervoersarmoede op nationaal niveau toepassen, in overeenstemming met de toelichting in hun sociale klimaatplannen ([14]). Wanneer de indicatoren vergelijkbaar zijn met die welke voor andere EU-beleidsterreinen (bv. zoals omgezet door de energie-efficiëntie-richtlijn) of financieringsprogramma's worden gebruikt, moeten de lidstaten een vergelijkbare methodologie gebruiken om de desbetreffende gegevens te verzamelen en te rapporteren.

Gendergelijkheid en gelijke kansen voor iedereen zijn belangrijke aandachtspunten bij de monitoring van het Sociaal Klimaatfonds. Zoals benadrukt in overweging 24 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, moeten gendergelijkheid en gelijke kansen voor iedereen in de voorbereiding en uitvoering van de nationale sociale klimaatplannen worden opgenomen en bevorderd, zodat niemand achterblijft. De lidstaten worden daarom aangemoedigd om de gegevens die in hun tweejaarlijkse verslagen en in hun sociale klimaatplannen worden gerapporteerd, zoveel mogelijk uit te splitsen naar geslacht, leeftijd en invaliditeitsstatus (met name voor gegevens die worden gerapporteerd in het kader van de gemeenschappelijke indicatoren voor kwetsbare huishoudens, vervoergebruikers en micro-ondernemingen) ([15]). De lidstaten worden ook aangemoedigd om, voor zover mogelijk en relevant, uit te leggen hoe zij in hun sociale klimaatplannen rekening houden met de specifieke geografische elementen, zoals eilanden, ultraperifere regio's en territoria, plattelands- of afgelegen gebieden, minder toegankelijke perifere gebieden, berggebieden of gebieden die achterblijven.

In hun sociale klimaatplannen moeten de lidstaten uitleggen hoe zij van plan zijn te waarborgen dat hun sociale klimaatplannen doeltreffend worden gemonitord en uitgevoerd, waarbij de nadruk ligt op de regelingen en het tijdschema voor monitoring en uitvoering (zie bijlage V, punt 4.1, bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds). Dit moet ook de regelingen voor het verzamelen van de desbetreffende gegevens omvatten. Als onderdeel van de beoordeling van het algemene sociale klimaatplan zal de Commissie beoordelen of de voorgestelde regelingen ervoor zorgen dat het sociale klimaatplan doeltreffend kan worden uitgevoerd en gemonitord ([16]). De instantie die de voorbereiding en monitoring van het sociale klimaatplan coördineert (zie afdeling II van deze richtsnoeren), zal onder andere toezicht houden op de uitvoering, de monitoring en de rapportage van het sociale klimaatplan. Wanneer er geen nationale coördinerende instantie is opgericht, moeten deze taken aan (een) uitvoerende instantie(s) worden toegewezen.

De Commissie zal regelmatig overleg plegen met de vertegenwoordigers van de lidstaten, eventueel via een speciale technische werkgroep, om eventuele kwesties en goede praktijken met betrekking tot de monitoring- en evaluatieactiviteiten in het kader van het Sociaal Klimaatfonds te bespreken.

V. **Vastleggingen van de financiële toewijzing**

Het Sociaal Klimaatfonds moet bij wijze van uitzondering en tijdelijk worden gefinancierd uit de opbrengsten van de veiling van 50 miljoen emissierechten op grond van artikel 10 bis, lid 8 ter, van de ETS-richtlijn, 150 miljoen emissierechten op grond van artikel 30 quinquies, lid 3, van de ETS-richtlijn en een hoeveelheid extra emissierechten op grond van artikel 30 quinquies, lid 4, van de ETS-richtlijn, die externe bestemmingsontvangsten moeten vormen.

Aangezien de externe bestemmingsontvangsten beschikbaar moeten worden gesteld na de veiling van emissierechten op grond van artikel 10 bis, lid 8 ter, artikel 30 quinquies, lid 3, en artikel 30 quinquies, lid 4, van de ETS-richtlijn, bevat artikel 10, lid 2, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds een afwijking van artikel 22, lid 2, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad ([17]) (het Financieel Reglement). In het kader van deze afwijking kunnen vastleggingskredieten aan het begin van elk begrotingsjaar, met ingang van 1 januari 2026, automatisch ter beschikking worden gesteld. Het zal derhalve mogelijk zijn om jaarlijks de toewijzingsbedragen per lidstaat vast te leggen overeenkomstig de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

([13]) Bijvoorbeeld "energiearmoede" als bedoeld in artikel 2, lid 52, van de energie-efficiëntierichtlijn ((EU) 2023/1791); "huishouden" als bedoeld in artikel 2, lid 15, van Verordening (EU) 2019/1700 tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor Europese statistieken betreffende personen en huishoudens; en "micro-onderneming": een onderneming die minder dan tien personen in dienst heeft en waarvan de jaaromzet of de jaarlijkse balans niet meer dan 2 miljoen EUR bedraagt, berekend overeenkomstig de artikelen 3 tot en met 6 van bijlage I bij Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie waarbij bepaalde categorieën steun met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

([14]) Zie artikel 6, punt f).

([15]) Zie de gemeenschappelijke indicatoren in bijlage IV onder de nummers 1, 2, 3, 11, 13, 18, 19, 20, 29, 30, 32, 33, 34, 36 en 37.

([16]) Overeenkomstig artikel 16, lid 3, punt b), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

([17]) Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024).

a. ***Uitvoeringsbesluit van de Commissie in combinatie met het meerjarig financieringsbesluit***

De Commissie beslist over het sociale klimaatplan van een lidstaat door middel van een uitvoeringsbesluit, overeenkomstig artikel 17, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds. In het geval van een positieve beoordeling bevat het uitvoeringsbesluit van de Commissie de krachtens artikel 110 van het Financieel Reglement vereiste elementen en vormt het een financieringsbesluit in de zin van dat artikel, zodat "een vastlegging in de begroting wordt voorafgegaan door een financieringsbesluit van de instelling van de Unie of van de autoriteit waaraan zij bevoegdheid heeft gedelegeerd".

Voor de uitvoering van het Sociaal Klimaatfonds zal het financieringsbesluit voor elke lidstaat meerjarig zijn en de periode 2026-2032 bestrijken, met vermelding van:

— de lidstaat die als begunstigde is gedefinieerd;

— de maatregelen en investeringen die moeten worden uitgevoerd;

— de geraamde totale kosten van het sociale klimaatplan en de lijst van mijlpalen en streefdoelen;

— de totale duur van de actie;

— de totale maximale financiële toewijzing en de overeenkomstige jaarlijkse toewijzingen voor de lidstaat uit hoofde van het fonds, die in termijnen moeten worden betaald;

— uitbetalingsbedragen voor afzonderlijke mijlpalen en streefdoelen;

— de nationale bijdrage;

— de regelingen en het tijdschema voor de monitoring en uitvoering;

— de desbetreffende indicatoren voor de verwezenlijking van de beoogde mijlpalen en streefdoelen en de respectieve uitbetalingsbedragen ervan wanneer deze zijn verwezenlijkt;

— de regelingen voor de Commissie om toegang te verlenen tot de onderliggende desbetreffende gegevens;

— het begrotingsonderdeel.

Het financieringsbesluit zal een bijlage bevatten met de jaarlijkse toewijzingen van de lidstaat (op basis van bijlage I bij de richtsnoeren voor het sociale klimaatplan en rekening houdend met artikel 17, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds). Deze toewijzingen worden formeel aan elke lidstaat meegedeeld om als referentie voor het financiële uitvoeringsproces en als basis voor de financiële transacties te worden gebruikt.

Dit besluit wordt vastgesteld onverminderd de desbetreffende bepalingen van het MFK voor de periode vanaf 2028.

b. ***Juridische verbintenis***

Overeenkomstig artikel 19 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds zal de Commissie, nadat zij een positief besluit heeft genomen als bedoeld in artikel 17 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, een bilaterale overeenkomst met de betrokken lidstaat sluiten. Deze overeenkomst omvat i) details over de uitvoering van het specifieke sociale klimaatplan, met name de specifieke monitoringverplichtingen, ii) de regels en procedures met betrekking tot de controle, iii) financiële correcties en iv) alle andere elementen die relevant zijn voor de doeltreffende uitvoering van de EU-steun.

De gesloten bilaterale overeenkomst zal een individuele juridische verbintenis in de zin van het Financieel Reglement voor de periode 2026-2032 vormen, onverminderd artikel 30 quinquies, lid 4, en de artikelen 30 decies en 30 duodecies van de ETS-richtlijn.

c. ***Individuele vastleggingen in de begroting***

Voor vastleggingen in de begroting moet het totale maximumbedrag van de kredieten die voor een specifiek sociaal klimaatplan moeten worden uitbetaald, zoals vastgesteld in de uitvoeringsbesluiten van de Commissie overeenkomstig artikel 17 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, worden opgesplitst in jaarlijkse tranches (artikel 19, lid 2, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds).

Individuele vastleggingen in de begroting per lidstaat zullen in jaarlijkse tranches worden gedaan. Zij zullen gebaseerd zijn op de bijlage bij het desbetreffende uitvoeringsbesluit van de Commissie waarbij een positieve beoordeling van het sociale klimaatplan wordt gegeven, die fungeert als een meerjarig financieringsbesluit voor de betrokken lidstaat.

Zoals bepaald in artikel 17, lid 3, punt a), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, geldt dat wanneer de geraamde totale kosten van het sociale klimaatplan, verminderd met de nationale bijdrage, gelijk zijn aan of hoger zijn dan de maximale toewijzing zoals bepaald in bijlage I bij de richtsnoeren van de Commissie inzake de sociale klimaatplannen, de jaarlijks vastgestelde individuele vastleggingen in de begroting overeenkomen met de in die bijlage per jaar vermelde bedragen.

Indien het sociale klimaatplan van een lidstaat wordt goedgekeurd met een maximale financiële toewijzing die lager is dan die welke is vermeld in bijlage I bij de richtsnoeren van de Commissie inzake de sociale klimaatplannen, zoals bepaald in artikel 17, lid 3, punt b), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, worden de jaarlijks vastgestelde individuele vastleggingen in de begroting evenredig verlaagd, rekening houdend met de totale bijdrage uit het Sociaal Klimaatfonds in het besluit van de Commissie op grond van artikel 17, lid 1, van die verordening.

Indien een lidstaat in een bepaald jaar niet zijn volledige toewijzing benut, wordt het niet-benutte bedrag van de jaarlijkse vastlegging overgedragen naar de daaropvolgende jaren tot het einde van de financieringsperiode.

In alle gevallen moet, zoals vereist in artikel 15 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, ten minste 25 % van de geraamde totale kosten van elk sociaal klimaatplan afkomstig zijn van een bijdrage van de betrokken lidstaat.

d. *Vrijmakingen en resterende kredieten*

De eventuele vrijmakingen van de niet-benutte financiële toewijzing zullen overeenkomstig artikel 20, lid 10, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds worden uitgevoerd aan het einde van de subsidiabiliteitsperiode en nadat alle betalingen uiterlijk op 31 december 2033 zijn verricht.

Indien binnen 15 maanden na de sluiting van de individuele juridische verbintenis geen concrete vooruitgang is geboekt met het oog op het behalen van de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen, stelt de Commissie haar beoordeling ter kennis van de lidstaat en geeft zij deze twee maanden de tijd om opmerkingen te maken, alvorens een besluit te nemen over de beëindiging van de individuele juridische verbintenis en de vrijmaking van het bedrag (artikel 20, lid 7, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds).

In afwijking van artikel 12, lid 4, punt c), van het Financieel Reglement en onverminderd artikel 30 quinquies, lid 4, zesde alinea, van de ETS-richtlijn, moet de Commissie de bedragen die overeenkomen met de kredieten die op 31 december 2033 niet zijn benut, aan de lidstaten toewijzen overeenkomstig de regels voor de verdeling van emissierechten zoals vastgesteld in artikel 30 quinquies, lid 5, van de ETS-richtlijn, teneinde de in artikel 3 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds bedoelde doelstellingen te verwezenlijken.

VI. **Betalingsverzoeken**

a. *Indiening van de betalingsverzoeken*

Na de verwezenlijking van de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen moeten de lidstaten uiterlijk twee keer per jaar (op 31 juli en 31 december) een naar behoren gemotiveerd betalingsverzoek indienen. Dit betalingsverzoek moet een overzicht bevatten van alle mijlpalen en streefdoelen waarvan de lidstaat van oordeel is dat zij op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt, zoals vastgesteld in het uitvoeringsbesluit van de Commissie bedoeld in artikel 17 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds. Het betalingsverzoek moet vergezeld gaan van de desbetreffende motivering en bewijsstukken met betrekking tot elke bereikte mijlpaal en elk gehaald streefdoel, overeenkomstig de bilaterale overeenkomst bedoeld in artikel 19 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds. De indiening van elk volgend pakket verwezenlijkte mijlpalen en streefdoelen impliceert en bevestigt dat de maatregelen in verband met eerder op bevredigende wijze verwezenlijkte mijlpalen en streefdoelen door de betrokken lidstaat niet zijn teruggedraaid.

Betalingsverzoeken moeten worden ingediend via de daarvoor bestemde module in het Commissiesysteem SFC2021. Alle ondersteunende documenten die bewijs leveren van de succesvolle verwezenlijking van de betrokken mijlpalen en streefdoelen, moeten eveneens via het SFC2021 worden ingediend als integraal onderdeel van het betalingsverzoek. Alvorens het verzoek in te dienen, moet technisch werk worden verricht om na te gaan of de mijlpalen en streefdoelen zijn gehaald.

Een elektronische ontvangstbevestiging zal tijdig door het systeem aan de lidstaat worden verstrekt. De autoriteiten van de lidstaat kunnen, indien nodig, betalingsverzoeken corrigeren of intrekken via dit systeem, en wel voordat de Commissie de uitvoeringsbesluiten bedoeld in artikel 20, leden 3 en 4, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds vaststelt.

Indien een lidstaat van oordeel is dat een specifieke mijlpaal of een specifiek streefdoel dat tegen een bepaalde datum moest zijn bereikt, niet is verwezenlijkt, of indien er uitvoeringsproblemen bij zijn vastgesteld (bv. lopend audit- of controlewerk, gebrek aan voldoende bewijs of om een andere reden), kan hij ervoor kiezen dit niet in een betalingsverzoek op te nemen en toch een uitbetaling aanvragen voor de overige mijlpalen en streefdoelen die tegen dezelfde datum moesten zijn bereikt en worden geacht volledig te zijn verwezenlijkt. Alvorens een betalingsverzoek in te dienen, wordt de lidstaten aanbevolen om voorafgaand informeel overleg te plegen met de Commissie om na te gaan of het dossier naar behoren is opgesteld.

Ter uitvoering van artikel 20, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds mag een lidstaat geen gedeeltelijk verwezenlijkte afzonderlijke streefdoelen indienen (bv. acht van de tien vastgelegde elementen tegen een bepaalde datum). **Alleen volledig verwezenlijkte mijlpalen en streefdoelen mogen in betalingsverzoeken worden opgenomen.** Streefdoelen of mijlpalen die op de desbetreffende datum niet of slechts gedeeltelijk zijn verwezenlijkt, moeten worden voortgezet en in de volgende betalingsverzoeken worden opgenomen zodra zij op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt.

b. ***Beheersverklaring***

Overeenkomstig artikel 21, lid 2, van en bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds moeten de lidstaten bij elk betalingsverzoek een ondertekende beheersverklaring voegen.

In deze beheersverklaring wordt bevestigd dat de financiële toewijzingen voor hun beoogde doel zijn gebruikt, dat de bij het betalingsverzoek ingediende informatie volledig, accuraat en betrouwbaar is en dat de internecontrolesystemen waarin is voorzien, de nodige waarborg bieden dat de financiële toewijzingen overeenkomstig alle toepasselijke voorschriften zijn beheerd, met name voorschriften ter voorkoming van belangenconflicten, fraude, corruptie en dubbele financiering uit het fonds en andere programma's van de EU, overeenkomstig het beginsel van goed financieel beheer.

De beheersverklaring moet de volgende elementen bevatten:

i) een verklaring dat de informatie in het betalingsverzoek naar behoren is gepresenteerd en volledig en accuraat is;

ii) een verklaring dat de middelen zijn gebruikt voor hun beoogde doel, zoals vastgesteld in de overeenkomst gesloten krachtens artikel 19 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds;

iii) een verklaring dat de controlesystemen waarin is voorzien, de nodige waarborgen bieden met betrekking tot de rechtmatigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen, d.w.z. dat de betreffende mijlpalen en streefdoelen zijn verwezenlijkt;

iv) een verklaring dat, overeenkomstig het beginsel van behoorlijk financieel beheer, de controlesystemen waarin is voorzien, naar behoren functioneren en de noodzakelijke waarborgen bieden dat de steun wordt verleend overeenkomstig de EU-regels inzake staatssteun en overheidsopdrachten, voor zover van toepassing. Meer bepaald moeten de controlesystemen waarin is voorzien, ervoor zorgen dat fraude, corruptie en belangenconflicten worden voorkomen, opgespoord en gecorrigeerd, en dat dubbele financiering uit het fonds en andere EU-programma's wordt voorkomen;

v) een verklaring dat eerder verwezenlijkte mijlpalen en streefdoelen sinds de bevestiging van hun verwezenlijking door de Commissie niet zijn teruggedraaid;

vi) bevestiging dat onregelmatigheden die in verband met de uitvoering van het sociale klimaatplan zijn vastgesteld, naar behoren zijn gecorrigeerd en dat de desbetreffende bedragen bij de ontvangers zijn teruggevorderd.

In bijlage II is een model voor deze beheersverklaring opgenomen.

c. ***Samenvatting van audits***

De lidstaten moeten bij elk betalingsverzoek tevens een samenvatting verstrekken van de audits die door de controleautoriteiten overeenkomstig internationaal aanvaarde auditnormen zijn uitgevoerd.

De periode of reikwijdte die door de samenvatting van de audits wordt bestreken, kan afwijken van de periode of reikwijdte die door de verwezenlijkte streefdoelen en mijlpalen wordt bestreken. Niettemin wordt, ter waarborging van behoorlijk financieel beheer, aanbevolen preventieve auditwerkzaamheden uit te voeren (bv. audits ter beoordeling van het systeem waaronder het Sociaal Klimaatfonds wordt uitgevoerd, om mogelijke risico's in een vroeg stadium van de uitvoering van het fonds te signaleren) voordat betalingsverzoeken bij de Commissie worden ingediend. Indien dergelijke vroegtijdige preventieve auditwerkzaamheden niet worden uitgevoerd, bestaat de verplichting deze werkzaamheden tijdig uit te voeren en de resultaten in de daaropvolgende betalingsverzoeken te overleggen.

De samenvatting moet onder andere de reikwijdte van de audits bevatten (d.w.z. de maatregelen en investeringen die zijn gedekt en de periode die wordt bestreken), een analyse van de vastgestelde zwaktes, en eventuele genomen corrigerende maatregelen. De definitieve auditverslagen of andere desbetreffende informatie kunnen eveneens als bijlagen bij de samenvatting worden gevoegd, ter informatie van de Commissie.

VII. **Beoordeling en verwerking van betalingsverzoeken door de Commissie**

Onder het prestatiegerichte Sociaal Klimaatfonds zijn uitbetalingen niet gekoppeld aan de daadwerkelijke of geraamde kosten van de maatregelen en investeringen die in de sociale klimaatplannen zijn opgenomen. In plaats daarvan is de hoogte van elke uitbetaling gekoppeld aan de mijlpalen en streefdoelen die door de Commissie zijn beoordeeld als op bevredigende wijze verwezenlijkt.

a. ***Vaststelling vooraf van uitbetalingsbedragen***

Het **uitbetalingsbedrag** voor elke mijlpaal en elk streefdoel wordt vooraf vastgesteld in het uitvoeringsbesluit van de Commissie (artikel 17 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds). De term "uitbetalingsbedrag" verwijst naar de **monetaire uitbetalingswaarde**, gekoppeld aan de bevredigende verwezenlijking van een in het sociale klimaatplan opgenomen afzonderlijke mijlpaal of afzonderlijk streefdoel, die de Commissie aan de lidstaat zal betalen na een positieve beoordeling door de Commissie dat de desbetreffende mijlpaal of het streefdoel op bevredigende wijze is verwezenlijkt.

Bij de vaststelling van het uitbetalingsbedrag van elke mijlpaal en elk streefdoel zal de Commissie tijdens het beoordelingsproces van het sociale klimaatplan rekening houden met het belang van de maatregel of investering waaraan deze zijn gekoppeld en de bijdrage ervan aan de criteria in artikel 16, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

Het uitbetalingsbedrag van een **mijlpaal of streefdoel dat is gekoppeld aan een geraamde activiteit**, wordt bepaald op basis van de kostenraming vooraf van de desbetreffende activiteit. In principe zal elke maatregel zonder geraamde kosten rechtstreeks of onrechtstreeks worden gekoppeld aan een of meerdere activiteiten met geraamde kosten in het sociale klimaatplan. Wanneer een maatregel rechtstreeks is gekoppeld aan een of meerdere activiteiten, wordt het uitbetalingsbedrag voor de mijlpalen of streefdoelen in het kader van deze maatregelen vastgesteld als een aandeel van het bedrag dat voor de gekoppelde investering is voorzien. Wanneer een maatregel onrechtstreeks is gekoppeld aan meerdere activiteiten, wordt het uitbetalingsbedrag voor de desbetreffende mijlpalen of streefdoelen bepaald als een percentage van de totale bedragen die voor deze activiteiten zijn voorzien. In uitzonderlijke gevallen kan het uitbetalingsbedrag van de maatregel zonder geraamde kosten worden vastgesteld als een percentage van het gehele plan.

b. **Positieve beoordeling en uitbetaling**

Zoals bepaald in artikel 20, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, zal de Commissie, zodra zij vaststelt dat alle in een betalingsverzoek gerapporteerde mijlpalen en streefdoelen zijn verwezenlijkt, een individueel besluit vaststellen waarin de uitbetaling van de desbetreffende tranche als onderdeel van de financiële toewijzing overeenkomstig het Financieel Reglement wordt goedgekeurd.

Het individuele uitbetalingsbesluit van de Commissie mag overeenkomstig artikel 20, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds niet eerder dan twee maanden en niet later dan drie maanden na de desbetreffende uiterste datum voor de indiening van het betalingsverzoek worden vastgesteld.

Overeenkomstig artikel 20, lid 5, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds gaat de betalingstermijn in op de datum van mededeling van het besluit van de Commissie tot goedkeuring van de uitbetaling van de tranche aan de lidstaat. De betaling van het in aanmerking komende bedrag is afhankelijk van de beschikbaarheid van financiering van de Commissie en van voldoende beschikbare bedragen in de afzonderlijke vastleggingen in de begroting voor de respectieve lidstaat. Indien een betaling wegens een gebrek aan middelen of onvoldoende beschikbare vastleggingen in de begroting niet kan worden uitgevoerd, wordt deze hervat zodra dergelijke middelen beschikbaar zijn of nieuwe vastleggingen zijn gedaan, en voordat nieuwe betalingsverzoeken worden verwerkt.

Betalingen worden uitgevoerd voor elke lidstaat tot het plafond van hun jaarlijkse individuele vastleggingen in de begroting, die vooraf zijn vastgesteld.

c. **Een bevredigende verwezenlijking van een mijlpaal of streefdoel**

Een mijlpaal of streefdoel wordt geacht op bevredigende wijze te zijn verwezenlijkt indien het beoogde resultaat is bereikt, rekening houdend met de doelstellingen van de mijlpaal of het streefdoel zoals opgenomen in het goedgekeurde sociale klimaatplan, de beschrijving ervan, het onderliggende doel en de context van de betrokken maatregel of investering.

De beschrijving van de maatregel of investering waartoe de mijlpaal of het streefdoel behoort, evenals andere desbetreffende onderdelen van het sociale klimaatplan, bieden de context en het onderliggende doel dat wordt gebruikt om de mijlpaal of het streefdoel te interpreteren. De beoordeling van de mijlpaal of het streefdoel moet een doelgerichte logica volgen en zich toespitsen op de vraag of het beoogde resultaat van de mijlpaal of het streefdoel is verwezenlijkt, in plaats van op de cumulatieve vervulling van alle afzonderlijke vereisten die in elke mijlpaal of elk streefdoel zijn vastgelegd.

d. **Negatieve beoordeling van mijlpalen en streefdoelen, opschorting van betalingen**

Zoals bepaald in artikel 20, lid 4, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, zal de Commissie, wanneer zij op grond van haar beoordeling vaststelt dat een mijlpaal of streefdoel dat door een lidstaat in zijn betalingsverzoek is ingediend, niet op bevredigende wijze is verwezenlijkt, haar voornemen kenbaar maken om de betaling van het deel van de financiële toewijzing dat evenredig is aan het bedrag dat aan het niet-verwezenlijkte deel van de mijlpaal of het streefdoel is toegewezen, op te schorten. Voor de mijlpalen en streefdoelen die als niet verwezenlijkt worden beschouwd, zal de Commissie de betrokken lidstaat een gemotiveerd standpunt verstrekken en de mogelijkheid bieden om binnen één maand na de mededeling van de beoordeling van de Commissie zijn opmerkingen te presenteren.

Na deze periode zal de Commissie de desbetreffende besluiten vaststellen waarin de uitbetaling van een tranche die overeenkomt met de respectieve uitbetalingsbedragen van de als verwezenlijkt beschouwde streefdoelen en mijlpalen wordt goedgekeurd en de uitbetaling voor de overige niet-verwezenlijkte streefdoelen en mijlpalen wordt opgeschort.

De lidstaat heeft tot negen maanden vanaf de datum van kennisgeving van het opschortingsbesluit om de opgeschorte mijlpalen en streefdoelen te verwezenlijken. Indien aan het einde van deze negen maanden de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen nog steeds niet zijn verwezenlijkt, zal de Commissie de lidstaat informeren over haar bevindingen met betrekking tot de niet-verwezenlijking. De lidstaat kan zijn opmerkingen binnen twee maanden na deze mededeling indienen.

Wanneer de Commissie, na het horen van de lidstaat, concludeert dat de opgeschorte mijlpaal of het opgeschorte streefdoel nog steeds niet is verwezenlijkt, zal zij het bedrag van de financiële toewijzing overeenkomstig artikel 20, lid 6, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds evenredig verminderen. In principe komt het te verminderen bedrag overeen met het eerder opgeschorte bedrag, tenzij de lidstaat aantoont dat in de periode van negen maanden enkele van de niet-verwezenlijkte mijlpalen of streefdoelen op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt, of dat verdere vooruitgang is geboekt richting het behalen van het beoogde resultaat, in welk geval de vermindering dienovereenkomstig kan worden aangepast.

De opschorting mag alleen worden opgeheven wanneer de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt. In die gevallen zijn de bepalingen uit de voorgaande afdeling van toepassing en zal de Commissie een individueel besluit vaststellen waarin de uitbetaling van de opgeschorte bedragen wordt goedgekeurd.

e. ***Afwijking van aanvankelijk geraamde kosten***

Afwijkingen tussen de geraamde kosten die zijn opgenomen in de initiële of een latere versie van het sociale klimaatplan en de uitbetaalde bedragen aan de eindontvangers van een specifieke investering moeten extra worden beoordeeld. Indien uit deze beoordeling blijkt dat de initiële kostenraming van een investering door de uitgevoerde controle is overschat, is een wijziging van het sociale klimaatplan nodig om de geplande mijlpalen en streefdoelen te corrigeren of de resterende financiering opnieuw toe te wijzen. In die gevallen kunnen, onder andere, de gegevens over de feitelijke betalingen die een lidstaat heeft verricht om de financiële toewijzingen uit het fonds aan de eindontvangers uit te keren (artikel 21, lid 2, punt d), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds), dienen als maatstaf om de juistheid van de kostenramingen vooraf te verifiëren en zo te waarborgen dat de middelen uit het Sociaal Klimaatfonds doelmatig worden besteed.

f. ***Evenredige betalingen bij beperkte middelen***

Overeenkomstig artikel 20, lid 9, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds betaalt de Commissie, indien in een bepaalde ronde van betalingsverzoeken de aan het fonds toegewezen ontvangsten niet volstaan om de ingediende betalingsverzoeken te dekken, de lidstaten **pro rata uit, bepaald als aandeel van de voor betaling beschikbare middelen in de totale goedgekeurde betalingen, tot het bedrag van de individuele jaarlijkse vastleggingen in de begroting van de lidstaten**. In de volgende ronde van betalingsverzoeken moet de Commissie eerst de lidstaten met achterstallige betalingen uit de vorige ronde uitbetalen en daarna pas ingaan op de nieuw ingediende betalingsverzoeken.

Indien het bedrag van de evenredige betaling dat aan een lidstaat wordt toegewezen, het bedrag van de vastleggingen in de begroting van die lidstaat overschrijdt, zal de vereffening van het bedrag in twee fasen plaatsvinden: i) een bedrag tot het niveau van de openstaande vastlegging in de begroting wordt betaald overeenkomstig de regels voor betalingen zoals vastgelegd in artikel 20, lid 5, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds; ii) het resterende deel van de goedgekeurde betaling wordt betaald wanneer nieuwe vastleggingen worden gedaan aan het begin van het volgende jaar.

g. ***Ernstige onderprestaties en beëindiging van de overeenkomst***

Zoals aangegeven in artikel 20, lid 7, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, zal de Commissie, wanneer een lidstaat binnen 15 maanden vanaf de datum van het sluiten van de desbetreffende overeenkomsten, bedoeld in artikel 19 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, geen tastbare vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot enige desbetreffende mijlpalen en streefdoelen, de vastgestelde overeenkomsten beëindigen en het bedrag van de financiële toewijzing onverminderd artikel 14, lid 3, van het Financieel Reglement vrijmaken.

Om een dergelijke situatie te voorkomen, zal de Commissie zorgen voor regelmatige monitoring, vanaf de allereerste fases van de uitvoering, zelfs voordat de eerste mijlpalen en streefdoelen moeten worden gerapporteerd, Deze monitoring wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de autoriteiten van de lidstaten en kan de vorm aannemen van schriftelijke opmerkingen, standpunten gedeeld tijdens operationele vergaderingen en formele dialogen over de uitvoering met de in het kader van het Sociaal Klimaatfonds aangewezen autoriteiten, of een andere geschikte opzet.

Overeenkomstig artikel 20, lid 7, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds zal de Commissie een besluit nemen over de beëindiging van de overeenkomsten gesloten krachtens artikel 19 van de verordening, nadat de lidstaat de mogelijkheid heeft gekregen zijn opmerkingen binnen een termijn van twee maanden na de mededeling van de beoordeling van de Commissie, waarin is vastgesteld dat geen tastbare vooruitgang is geboekt, kenbaar te maken.

Ter voorkoming van een dergelijke situatie zal de Commissie vanaf de allereerste fases van de uitvoering zorgen voor regelmatige monitoring, zelfs voordat de eerste mijlpalen en streefdoelen moeten worden gerapporteerd. Deze monitoring wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de autoriteiten van de lidstaten en kan de vorm aannemen van schriftelijke opmerkingen, standpunten gedeeld tijdens operationele vergaderingen en formele dialogen over de uitvoering met de in het kader van het Sociaal Klimaatfonds aangewezen autoriteiten, of een andere geschikte opzet.

VIII. **Bescherming van de financiële belangen van de EU**

De lidstaten nemen, als de begunstigden van middelen uit het fonds, bij de uitvoering van de sociale klimaatplannen alle maatregelen die passend zijn om de financiële belangen van de Unie te beschermen.

Meer bepaald is het van belang te waarborgen dat het gebruik van de financiële toewijzingen, overeenkomstig artikel 21 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, in overeenstemming met het toepasselijke EU- en nationale recht geschiedt, met name wat betreft het voorkomen, opsporen en corrigeren van fraude, corruptie en belangenconflicten. Dit vereiste geldt voor de met het fonds ondersteunde maatregelen en investeringen, met inbegrip van die welke worden uitgevoerd door andere openbare of particuliere entiteiten dan kwetsbare huishoudens, kwetsbare micro-ondernemingen en kwetsbare vervoergebruikers.

a. ***Beheers- en controlesystemen***

De lidstaten moeten een doeltreffend en doelmatig internecontrolesysteem instellen, overeenkomstig hun institutionele, juridische en financiële kaders. Het internecontrolesysteem moet een scheiding van functies omvatten, evenals regelingen voor rapportage, toezicht en monitoring.

De beheers- en controlesystemen moeten de bevoegde autoriteiten de nodige zekerheid bieden dat de in het sociale klimaatplan vastgestelde mijlpalen en streefdoelen zijn verwezenlijkt, dat de middelen in overeenstemming met alle toepasselijke wetgeving zijn beheerd, in het bijzonder de regels voor staatssteun en openbare aanbestedingen, en dat belangenconflicten, fraude, corruptie en dubbele financiering zijn voorkomen, opgespoord en gecorrigeerd tijdens de uitvoering en voordat het verzoek om betaling bij de Commissie wordt ingediend, samen met het bewijs dat de mijlpalen en streefdoelen zijn verwezenlijkt.

De uitvoeringsautoriteiten moeten passende beheerscontroles instellen om te bevestigen dat de in de sociale klimaatplannen opgenomen mijlpalen en streefdoelen zijn verwezenlijkt en dat er geen ernstige onregelmatigheden zijn, zoals fraude, corruptie, belangenconflicten of dubbele financiering. De controles kunnen bijvoorbeeld bestaan uit controles van de stukken, controles ter plaatse en thematische controles.

Daarnaast moeten de lidstaten doeltreffende en evenredige fraudebestrijdings- en corruptiebestrijdingsmaatregelen uitvoeren, evenals andere maatregelen die nodig zijn om belangenconflicten daadwerkelijk te voorkomen. Zij moeten ook juridische stappen nemen om middelen waaraan geen wettige bestemming is gegeven, terug te vorderen. Bovendien moet in een specifieke reeks van passende fraudebestrijdingsmaatregelen worden voorzien, op basis van een adequate frauderisicobeoordeling. De beheerssystemen moeten waarborgen dat er doeltreffende procedures bestaan en dat alle gevallen van fraude, corruptie en belangenconflicten naar behoren worden gemeld en gecorrigeerd door middel van terugvorderingen.

De lidstaten moeten passende procedures vaststellen en handhaven voor het opstellen van de beheersverklaring en de samenvatting van de op nationaal niveau uitgevoerde audits, en voor het bewaren van alle vereiste onderliggende informatie voor het auditspoor.

b. ***Fraudepreventie***

Met het oog op fraudepreventie en algemeen toezicht wordt de lidstaten verzocht bij de indiening van de beheersverklaring en de samenvatting van de uitgevoerde audits aan de Commissie verslag uit te brengen over vastgestelde zwakke punten en de genomen corrigerende maatregelen. Deze zwakke punten omvatten:

a) onregelmatigheden die voorwerp zijn geweest van een eerste schriftelijke beoordeling door een bevoegde administratieve of gerechtelijke autoriteit die op basis van concrete feiten heeft geconcludeerd dat er sprake was van een onregelmatigheid, ongeacht de mogelijkheid dat deze conclusie naderhand, in het licht van de ontwikkelingen in de administratieve of de gerechtelijke procedure, moet worden herzien of ingetrokken;

b) onregelmatigheden die aanleiding geven tot het inleiden van administratieve of gerechtelijke procedures op nationaal niveau om vast te stellen of er sprake is van fraude of andere strafbare feiten, als bedoeld in artikel 3, lid 2, punten a) en b), en artikel 4, leden 1, 2 en 3, van Richtlijn (EU) 2017/1371 en artikel 1, lid 1, punt a), van de Overeenkomst, opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen voor de lidstaten die niet gebonden zijn door die richtlijn;

c) onregelmatigheden voorafgaand aan een faillissement;

d) specifieke onregelmatigheden of groepen onregelmatigheden waarvoor de Commissie na de eerste melding van een lidstaat een schriftelijk verzoek om informatie bij de lidstaat indient.

De verantwoordelijkheid voor het melden van onregelmatigheden ligt bij de lidstaat waar de onregelmatige uitgaven door de eindontvanger zijn gedaan en bij het uitvoeren van de concrete actie zijn betaald.

Aanbevolen wordt dat een lidstaat de Commissie onmiddellijk in kennis stelt van geconstateerde of vermoede onregelmatigheden, met opgave van alle eventuele andere betrokken lidstaten, indien deze buiten het grondgebied van de lidstaat in kwestie gevolgen kunnen hebben.

Voor het melden van onregelmatigheden moeten de nationale autoriteiten hun indiening baseren op het standaardmodel, vastgesteld als bijlage XII bij de GB-verordening, met de desbetreffende aanpassingen voor het onderwerp van het sociale klimaatplan. Daartoe beveelt de Commissie ten stelligste aan gebruik te maken van het beheerssysteem voor onregelmatigheden, dat ook de mogelijkheid biedt de onregelmatigheden te exporteren naar een bestand dat wordt toegevoegd aan de beheersverklaring en de samenvatting van de audits.

De gerapporteerde informatie moet worden gebruikt overeenkomstig hetgeen is aangegeven in afdeling 1.5 van bijlage XII bij de GB-verordening.

c. ***Belangenconflicten***

Er is sprake van een belangenconflict wanneer iemand die bij de uitvoering van de EU-begroting is betrokken, zijn taken vanwege persoonlijke belangen niet onpartijdig en objectief kan uitvoeren. Zoals gedefinieerd in **artikel 61 van het Financieel Reglement**, is er sprake van een belangenconflict wanneer deze taken in gevaar worden gebracht als gevolg van familiebanden, persoonlijke relaties, politieke gezindheid of nationaliteit, economische belangen of elk ander direct of indirect persoonlijk belang. De autoriteiten en instanties die het Sociaal Klimaatfonds uitvoeren, moeten passende maatregelen nemen om een belangenconflict te voorkomen en situaties aan te pakken die objectief kunnen worden opgevat als een belangenconflict.

Typische voorbeelden van belangenconflicten zijn:

— persoonlijk voordeel (financieel of anderszins);

— relaties (bv. familieleden, vrienden, voormalige werkgevers);

— dubbele functies (bv. een overheidsfunctionaris die tevens als begunstigde van een project optreedt).

De regels inzake belangenconflicten zijn van toepassing op **alle personen en entiteiten** die bij het beheer en het toezicht op het Sociaal Klimaatfonds zijn betrokken. Dit geldt dus ook voor personen die werkzaam zijn bij de autoriteiten genoemd in de paragraaf over aanwijzingen in deze richtsnoeren.

Ter waarborging van de integriteit en het publieke vertrouwen moeten de uitvoerende instanties van het Sociaal Klimaatfonds de volgende preventieve maatregelen implementeren.

a) Risicobeoordeling

— Posities en processen identificeren waar belangenconflicten kunnen ontstaan.

— Focus op de meest risicovolle gebieden zoals weerspiegeld in de risicobeoordeling.

b) Gedragscodes en verklaringen

— Alle personeelsleden en externe deskundigen moeten verklaren dat er geen sprake is van conflicten.

— Een duidelijke ethische en professionele gedragscode handhaven.

c) Scheiding van taken

— Ervoor zorgen dat geen enkele persoon meerdere functies bekleedt waardoor beslissingen onbehoorlijk zouden kunnen worden beïnvloed.

— Afzonderlijke sleutelfuncties zoals evaluatie en controle.

d) Transparantie van de besluitvorming

— Het bijhouden van volledige documentatie over verklaringen van de afwezigheid van belangenconflicten.

e) Opleiding en bewustmaking

— Regelmatige opleidingen organiseren voor personeel en belanghebbenden over het identificeren en beheren van belangenconflicten.

Opsporing en beheer

Indien een belangenconflict wordt vermoed of vastgesteld:

— moet de betrokken persoon onmiddellijk melding maken van de situatie;

— moet de desbetreffende autoriteit onmiddellijk actie ondernemen om het risico weg te nemen, zoals het opnieuw toewijzen van verantwoordelijkheden of het verwijderen van de persoon uit het proces;

— alle incidenten moeten naar behoren worden geregistreerd.

In geval van vermoeden van fraude moet de zaak worden **voorgelegd aan het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)** (zie de afdeling over fraude).

Gevolgen van niet-naleving

Het niet aanpakken of voorkomen van belangenconflicten kan ernstige financiële gevolgen hebben en leiden tot een terugvordering van de middelen door de Commissie overeenkomstig artikel 21, lid 2, punt b), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

d. ***Voorkoming van dubbele financiering en complementariteit met andere financieringsinstrumenten***

Het voorkomen van dubbele financiering is van cruciaal belang om een efficiënt en doeltreffend gebruik van de EU-middelen te waarborgen. Dubbele financiering verwijst naar situaties waarin **dezelfde kosten worden gedekt door meerdere bronnen van EU-financiering**, wat leidt tot inefficiënties en financieel wanbeheer.

In het kader van het Sociaal Klimaatfonds kunnen maatregelen en investeringen aanvullende steun ontvangen uit andere EU-fondsen. Overeenkomstig artikel 13 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds moet de steun uit het Sociaal Klimaatfonds echter een **aanvulling** zijn op de kosten van de steun uit andere EU-programma's en mag deze niet dezelfde kosten dekken.

Net als bij de herstel- en veerkrachtfaciliteit kan uit hoofde van het Sociaal Klimaatfonds dubbele financiering op twee niveaus plaatsvinden.

— Op **het niveau van de lidstaten**. De lidstaten zijn verplicht in hun sociale klimaatplannen "bestaande of geplande financiering van maatregelen en investeringen uit andere [EU-], internationale, publieke of, in voorkomend geval, particuliere bronnen die bijdragen aan de in het plan uiteengezette maatregelen en investeringen" vast te stellen. Na de goedkeuring van het sociale klimaatplan zou elke aanvullende steun uit andere EU-fondsen ter dekking van de kosten die al in de kostenraming van het sociale klimaatplan zijn opgenomen, ertoe leiden dat de lidstaat steun ontvangt uit twee verschillende EU-financieringsbronnen om dezelfde kosten te dekken.

— Op **het niveau van de eindontvanger**. Een eindontvanger mag niet tegelijkertijd steun ontvangen uit het Sociaal Klimaatfonds — via de lidstaat — en uit andere EU-fondsen om dezelfde kosten te dekken.

Hieronder worden de **verplichtingen en verantwoordelijkheden van de lidstaten** voor het voorkomen, opsporen en corrigeren van gevallen van dubbele financiering uiteengezet.

Ontwerpfase

— De lidstaten zijn verplicht om in hun sociale klimaatplannen uitgebreide informatie op te nemen over bestaande of geplande EU-financiering. Dit zorgt voor transparantie en helpt bij het vroegtijdig opsporen van mogelijke overlappingen.

— Elk sociaal klimaatplan moet voldoende gedetailleerd zijn om aan te tonen dat geen van de kosten door meer dan één EU-financieringsbron worden gedekt. Vanwege de prestatiegerichte aard van het Sociaal Klimaatfonds is een duidelijke afbakening van de vooraf geraamde kosten de standaardbenadering om dubbele financiering te voorkomen wanneer steun uit het Sociaal Klimaatfonds wordt gecombineerd met steun uit andere EU-fondsen. Voor maatregelen die slechts gedeeltelijk uit het Sociaal Klimaatfonds worden gefinancierd, moeten de lidstaten duidelijk onderscheid maken tussen de onderdelen van projecten die uit het Sociaal Klimaatfonds worden gefinancierd en die welke uit andere EU-fondsen worden gefinancierd. De lidstaten moeten deze afbakening vermelden wanneer zij hun voorafgaande kostenramingen indienen en een gedifferentieerde identificatie van de mijlpalen en streefdoelen verstrekken die in het kader van de verschillende EU-instrumenten moeten worden gerapporteerd. Een voorafgaande kostenafbakening kan bijvoorbeeld worden verricht door onderscheid te maken tussen verschillende uitvoeringsfasen van een medegefinancierde maatregel of door verschillende kostencategorieën te scheiden en toe te wijzen aan de respectieve financieringsinstrumenten van de EU.

— De sociale klimaatplannen moeten een duidelijk omschrijving bevatten van de op nationaal en regionaal niveau vastgestelde structuren, procedures en controlemechanismen om dubbele financiering te voorkomen. Deze mechanismen moeten worden geïntegreerd in bredere controlesystemen.

Uitvoeringsfase

— De lidstaten zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor de monitoring van het gebruik van de middelen van het Sociaal Klimaatfonds tijdens de uitvoering. Dit omvat het waarborgen dat alle investeringen en maatregelen worden gefinancierd overeenkomstig het sociale klimaatplan en het nemen van corrigerende maatregelen indien dubbele financiering wordt vastgesteld.

— Het is van essentieel belang dat de lidstaten regelmatige beheerscontroles en -audits uitvoeren, onder meer op het niveau van de eindontvanger, om eventuele gevallen van dubbele financiering op te sporen en te corrigeren. De bevindingen en corrigerende maatregelen moeten worden gerapporteerd in de beheersverklaringen en de samenvattingen van de audits.

— Detectiemechanismen. De lidstaten moeten in hun controlesystemen robuuste methoden voor gegevensverzameling en kruislingse controle opnemen. In het bijzonder wordt het gebruik van een geïntegreerd IT-systeem aangemoedigd om ervoor te zorgen dat overlappingen met andere EU-fondsen snel worden geïdentificeerd. Op het niveau van de eindontvanger moeten de controles de bevestiging omvatten in de vorm van zelfverklaringen over de afwezigheid van dubbele financiering met passende aanvullende informatie, bijvoorbeeld een kruislingse controle met de beschikbare databases of het boekhoudsysteem van de eindontvangers.

— Corrigerende maatregelen. Bij het vaststellen van dubbele financiering moeten de lidstaten terugvorderingsprocedures inleiden om de middelen van de eindontvangers terug te vorderen. De financieringsbron waarvoor het financieringsbesluit als laatste is genomen, moet overeenkomstig de regels voor het desbetreffende EU-programma worden aangepast.

Taak van de Commissie

De Commissie blijft een toezichthoudende rol vervullen, waarbij zij de voorafgaande afbakening en de adequaatheid van de in de sociale klimaatplannen vastgestelde controlemaatregelen beoordeelt en de controles en audits van de lidstaten tijdens de uitvoering monitort. De Commissie kan aanvullende informatie vragen en ingrijpen als de lidstaten de nodige corrigerende maatregelen niet nemen.

Ter bescherming van de EU-begroting kan de Commissie eigen audits uitvoeren en de terugvordering van fondsen afdwingen wanneer dubbele financiering wordt vastgesteld.

e. ***Naleving van de EU-regels inzake staatssteun***

Zoals uiteengezet in overweging 40 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, moet steun voor maatregelen en investeringen die binnen het toepassingsgebied van artikel 107, lid 1, VWEU valt, in overeenstemming zijn met de EU-regels inzake **staatssteun**.

Wanneer nationale autoriteiten zelf kunnen bepalen hoe zij EU-middelen besteden, vormen deze middelen staatssteun indien is voldaan aan alle andere criteria van artikel 107, lid 1, VWEU. Indien een van de criteria niet is vervuld, kan op grond van het cumulatieve karakter van de criteria van artikel 107, lid 1, VWEU het bestaan van staatssteun worden uitgesloten ([18]).

Zo wordt steun voor activiteiten die niet van economische aard zijn, d.w.z. steun die niet wordt gebruikt om goederen of diensten op de markt aan te bieden, niet beschouwd als staatssteun. Dit kan bijvoorbeeld gelden voor steun aan huishoudens voor de renovatie van hun eigen woning, op voorwaarde dat zij deze niet verhuren en de eigen woning niet gebruiken voor andere economische activiteiten. Wanneer echter steun wordt verleend aan eigenaren die hun eigendom verhuren aan kwetsbare huishoudens, moet de steun worden getoetst aan de staatssteunregels. In dergelijke gevallen hebben de lidstaten de mogelijkheid om de steun te verlenen overeenkomstig de algemene de-minimisverordening, waarin onder meer is bepaald dat het totale bedrag aan de-minimissteun dat per lidstaat aan één onderneming wordt verleend, niet meer dan 300 000 EUR over een periode van drie jaar mag bedragen ([19]).

Bij de verificatie van staatssteun moet steun voor maatregelen en investeringen worden aangemeld en door de Commissie worden goedgekeurd voordat de lidstaten de steun kunnen verlenen, tenzij die maatregelen en investeringen voldoen aan de toepasselijke voorwaarden van een groepsvrijstellingsverordening, met name de algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV) waarbij bepaalde categorieën steun krachtens de artikelen 107 en 108 VWEU verenigbaar met de interne markt worden verklaard, of onder de de-minimisverordening vallen.

Op basis hiervan worden de lidstaten voor elke maatregel en investering in de sociale klimaatplannen verzocht om:

— te specificeren of de steun voor de maatregel of de investering staatssteun vormt overeenkomstig artikel 107, lid 1, VWEU[10]; of

— te specificeren of de steun voor de maatregel of investering zal worden gefinancierd op basis van een bestaande staatssteunregeling die onder een groepsvrijstellingsverordening valt, met name de AGVV of de algemene de-minimis-regeling, of die is goedgekeurd bij een staatssteunbesluit van de Commissie (met vermelding van het referentienummer van die regeling); of

— te specificeren of de steun voor de maatregel of investering zal resulteren in een nieuwe staatssteunmaatregel, met een toelichting of de maatregel of investering zal voldoen aan de voorwaarden van een groepsvrijstellingsverordening, of de AGVV (met vermelding van welk artikel daarvan), of de algemene de-minimisverordening; of

— te specificeren of de steun voor de maatregel of investering aanmelding van staatssteun vereist en zo ja, een indicatie te geven van het tijdstip waarop de lidstaat voornemens is de geplande maatregel of investering (vooraf) aan te melden bij de Commissie, en de bijzonderheden van het toepasselijke staatssteuninstrument om de verenigbaarheid ervan met de interne markt te waarborgen.

Er zij op gewezen dat, indien de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1370/2007 worden nageleefd, een compensatie voor openbaredienstverplichtingen bij vervoer over land vrijgesteld is van de verplichting tot voorafgaande kennisgeving aan de Commissie op grond van artikel 108, lid 3, VWEU ([20]).

Indien de lidstaat twijfelt of de maatregel of investering staatssteun inhoudt of verenigbaar is met de EU-regels inzake staatssteun, moet hij de Commissie hierover raadplegen.

De lidstaten moeten overeenkomstig artikel 108, lid 3, VWEU staatssteunmaatregelen aanmelden bij de Commissie alvorens deze toe te kennen.

([18]) Nadere richtsnoeren over welke maatregelen staatssteun kunnen vormen, met voorbeelden, zijn te vinden in de mededeling van de Commissie betreffende het begrip "staatssteun" als bedoeld in artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (2016/C 262/01), op basis van de ervaringen tot 2016. Daarnaast worden in de templates met instructies betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit inzake staatssteun voorbeelden gegeven van het onderscheid tussen gevallen van steun en gevallen die geen steun vormen, en wordt informatie verstrekt over de mogelijk toepasselijke staatssteunprocedures en -instrumenten, met name:
— Template met instructies: Investerings-/operationele steun voor de vermindering en verwijdering van broeikasgasemissies, onder meer middels steun voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie
— Template met instructies: Energie-efficiëntie van gebouwen
— Template met instructies: Premies voor de aanschaf van emissievrije en emissiearme wegvoertuigen.

([19]) Verordening (EU) 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PB L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

([20]) Verdere richtsnoeren zijn te vinden in de mededeling van de Commissie "Interpretatieve richtsnoeren bij Verordening (EG) nr. 1370/2007 betreffende het openbaar personenvervoer per spoor en over de weg" (PB C 222 van 26.6.2023, blz. 1).

Wanneer een lidstaat staatssteun verleent op grond van de groepsvrijstellingsverordening of de de-minimisverordening, is hij er verantwoordelijk voor dat de staatssteun aan alle desbetreffende bepalingen voldoet ([21]).

f. **Naleving van de regels inzake openbare aanbestedingen**

Voor een goed financieel beheer en met inachtneming van de resultaatgerichte aard van het fonds moeten specifieke regels worden vastgesteld voor de vastleggingen in de begroting, de betalingen, en de schorsing en invordering van middelen, alsmede de beëindiging van overeenkomsten betreffende financiële steun. De lidstaten moeten passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat het gebruik van middelen in verband met door het fonds gesteunde maatregelen in overeenstemming is met het toepasselijke EU- en nationale recht met betrekking tot de toepassing ervan, met inbegrip van de wetgeving inzake overheidsopdrachten en openbaredienstverplichtingen betreffende het vervoer over de weg ([22]). De lidstaten moeten ook internecontrolesystemen opzetten om deze naleving te verzekeren.

Bij het opzetten van het controlesysteem moeten de nationale autoriteiten de inherente risico's van de verschillende maatregelen beoordelen en evalueren of de bepalingen inzake overheidsopdrachten van toepassing zouden zijn door een rechtstreeks verband tussen de activiteiten die bijdragen tot de mijlpalen en streefdoelen en de overheidsopdrachten, en de omvang van de controles die moeten worden uitgevoerd op basis van een passende risicobeoordeling.

De voorgestelde regelingen om de naleving van de regels inzake overheidsopdrachten te garanderen, moeten in verhouding staan tot de geconstateerde risico's, en het bestaan van een robuust controlesysteem moet worden bevestigd door middel van systeemaudits door de aangewezen auditinstanties. Het is ook mogelijk om zekerheid te verkrijgen uit auditactiviteiten met betrekking tot andere fondsen, op voorwaarde dat het controlesysteem voor overheidsopdrachten identiek is aan het systeem dat wordt gebruikt voor het Sociaal Klimaatfonds.

Gelet op de aard van het Sociaal Klimaatfonds, namelijk dat betalingen aan de verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen zijn gekoppeld, is het niet vereist om alle procedures voor overheidsopdrachten te controleren die verband houden met de uitgevoerde maatregelen. Niettemin moeten de nationale autoriteiten, wanneer er een rechtstreeks verband bestaat tussen de activiteiten die bijdragen tot de mijlpalen en streefdoelen en de procedures voor overheidsopdrachten, duidelijke procedures vaststellen om door middel van een risicobeoordeling de omvang van de werkzaamheden te specificeren die moeten worden verricht in de procedure voor overheidsopdrachten, met inbegrip van de uitvoeringsfase van de opdracht.

Onregelmatigheden bij overheidsopdrachten die zijn vastgesteld of gemeld aan de nationale autoriteiten, worden vastgesteld wanneer er een rechtstreeks verband bestaat tussen de activiteiten en onregelmatige procedures voor overheidsopdrachten. Er is bijvoorbeeld sprake van een duidelijk rechtstreeks verband wanneer een onregelmatigheid wordt vastgesteld in een overheidsopdracht voor de renovatie van een gebouw en de desbetreffende investering in het plan betrekking heeft op energierenovatie.

Als de nationale instanties (of de Commissie) onregelmatigheden bij overheidsopdrachten ontdekken, moeten er evenredige correcties worden aangebracht om de financiële belangen van de EU te beschermen en de naleving van het EU- en nationaal recht te waarborgen.

Indien het vanwege de aard van de onregelmatigheid in de procedure voor overheidsopdrachten niet mogelijk is de financiële impact precies te kwantificeren, moet een forfaitaire correctie worden toegepast op een desbetreffende grondslag. Bovendien mogen financiële correcties uitsluitend worden toegepast als de onregelmatigheid financiële gevolgen voor de EU-begroting heeft of kan hebben. De Commissie is van mening dat de richtsnoeren voor andere EU-fondsen ([23]) geschikt zijn om een evenredige correctie vast te stellen.

([21]) Nadere richtsnoeren over welke maatregelen staatssteun kunnen vormen, met voorbeelden, zijn te vinden in de mededeling van de Commissie betreffende het begrip "staatssteun" als bedoeld in artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (2016/C 262/01), op basis van de ervaringen tot 2016. Daarnaast worden in de templates met instructies betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit inzake staatssteun voorbeelden gegeven van het onderscheid tussen gevallen van steun en gevallen die geen steun vormen, en wordt informatie verstrekt over de mogelijk toepasselijke staatssteunprocedures en -instrumenten, met name:
— Template met instructies: Investerings-/operationele steun voor de vermindering en verwijdering van broeikasgasemissies, onder meer middels steun voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie
— Template met instructies: Energie-efficiëntie van gebouwen
— Template met instructies: Premies voor de aanschaf van emissievrije en emissiearme wegvoertuigen

([22]) In Verordening (EG) nr. 1370/2007 wordt het beginsel van verplichte aanbesteding voor openbaredienstcontracten voor vervoer over de weg vastgesteld. In de verordening worden de voorwaarden gesteld waaronder de bevoegde instanties, wanneer zij een openbaredienstverplichting opleggen of daartoe een contract afsluiten, aan exploitanten van openbare diensten een compensatie voor de kosten en/of exclusieve rechten verlenen als tegenprestatie voor het vervullen van openbaredienstverplichtingen.

([23]) Besluit van de Commissie van 14 mei 2019 tot vaststelling van richtsnoeren voor de bepaling van financiële correcties voor uitgaven die door de Unie zijn gefinancierd, in geval van niet-naleving van de regels inzake overheidsopdrachten.

Bij het vaststellen van de grondslag voor een financiële correctie moeten de nationale autoriteiten de aard en de ernst van de onregelmatigheid met betrekking tot de betrokken maatregel en de daarmee samenhangende mijlpalen en streefdoelen vaststellen. Inbreuken die als zeer ernstig worden beschouwd (die bijvoorbeeld zouden leiden tot een correctie van 100 % op basis van de genoemde richtsnoeren), moeten in beginsel leiden tot een volledige correctie van de onderliggende uitgaven in verband met de desbetreffende mijlpalen/streefdoelen. De nationale autoriteiten moeten kunnen aantonen dat de correcties op de juiste basis zijn uitgevoerd en in verhouding staan tot de geconstateerde inbreuk.

IX. **Digitaal systeem, verzameling en opslag van gegevens over eindontvangers van de financiële toewijzing**

Als onderdeel van hun beheers- en controlesystemen moeten de lidstaten een doeltreffend systeem onderhouden voor het bewaren van alle informatie en documenten die nodig zijn voor het auditspoor.

De lidstaten moeten gegevens bijhouden overeenkomstig artikel 133 van het Financieel Reglement, waarbij de voor de betrokken maatregel of investering relevante betalingstransactie als referentiepunt dient.

a. ***Eén digitaal systeem voor de registratie van desbetreffende informatie over de uitvoering van maatregelen en investeringen***

Overeenkomstig de regelgeving worden de lidstaten aangemoedigd één digitaal systeem in te stellen voor het registreren en monitoren van maatregelen en investeringen. Dit digitale systeem vormt een essentieel onderdeel van het nationale beheers- en controlesysteem onder het Sociaal Klimaatfonds, in het belang van een transparante, efficiënte en verantwoorde uitvoering van de sociale klimaatplannen.

Het systeem moet worden ontwikkeld volgens een gevalideerde internationale methode voor digitale ontwikkeling en vergezeld gaan van een gedetailleerde beschrijving van het elektronische systeem, met inbegrip van een stroomschema (centraal of gemeenschappelijk netwerksysteem of gedecentraliseerd systeem met koppelingen tussen de systemen). De lidstaten worden eveneens aangemoedigd om in hun sociale klimaatplannen duidelijk de procedures te beschrijven die de beveiliging, integriteit en vertrouwelijkheid van de elektronische systemen waarborgen.

De systemen kunnen qua ontwerp en functionaliteit variëren, maar moeten doorgaans de volgende kenmerken bevatten:

i. **Registratie van maatregelen en investeringen:** een module voor het registreren en catalogiseren van alle investeringen en maatregelen die zijn goedgekeurd voor uitvoering en zijn opgenomen in het sociale klimaatplan, met gedetailleerde informatie over elk project, waaronder doelstellingen, tijdschema's, budgetten, verwachte resultaten, eindontvanger van de steun enz.

ii. **Monitoring en rapportage:** instrumenten voor het volgen van de voortgang van projecten, met inbegrip van de stand van de uitvoering, betaalde financiële bijdragen en de verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen. Hierdoor kan de voortgang in realtime worden gevolgd en kunnen vertragingen of knelpunten tijdig worden geïdentificeerd.

iii. **Gegevens over indicatoren:** geautomatiseerde registratie en opslag van gegevens over individuele deelnemers, die worden gerapporteerd als onderdeel van de gemeenschappelijke indicatoren over huishoudens, naast andere output- en resultaatindicatoren.

iv. **Boekhoudkundige gegevens of afzonderlijke boekhoudkundige codes** die corresponderen met de aan de eindontvangers betaalde financiële steun, vermeld in de betalingsverzoeken aan de Commissie.

v. **Data-analyse en visualisatie:** capaciteiten voor het analyseren en visualiseren van gegevens over de prestaties van projecten, wat kan helpen bij het identificeren van trends, patronen en verbeterpunten. Dit kan besluitvorming en beleidsaanpassingen ondersteunen.

vi. **Transparantie en verantwoording:** functionaliteiten die transparantie waarborgen, zoals openbare dashboards en opendataportalen, waar het publiek en andere belanghebbenden informatie kunnen raadplegen over het gebruik van het Sociaal Klimaatfonds. Dit versterkt de verantwoordingsplicht en het vertrouwen in het beheer van het fonds.

vii. **Interoperabiliteit met andere nationale en EU-systemen:** Het vermogen om de interoperabiliteit met andere nationale systemen (bv. overheidsopdrachten, financieel beheer) en EU-platformen (bv. Kohesio, het EU-systeem voor financiële transparantie, Arachne enz.) te waarborgen, de samenhang te garanderen en de uitwisseling van informatie te vergemakkelijken.

De lidstaten worden aangemoedigd bestaande digitale systemen te gebruiken en aan te passen, zoals de toepasselijke systemen voor de herstel- en veerkrachtfaciliteit of de cohesiebeleidsprogramma's, zodat zij een overzicht hebben van alle acties die met die instrumenten worden gefinancierd, grotere complementariteit kunnen bereiken en het voorkomen van dubbele financiering voor dezelfde projecten nauwlettend kunnen monitoren. Indien een nieuw systeem moet worden ontwikkeld, is het van groot belang dit te integreren met bestaande tools, zodat er gedetailleerde informatie beschikbaar is over projecten die bijvoorbeeld via de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden gefinancierd, en deze kunnen worden afgestemd op de investeringen die onder het sociale klimaatplan zullen worden uitgevoerd.

b. ***Gebruik van een elektronisch systeem voor gegevensuitwisseling tussen de lidstaten en de Commissie***

Ter waarborging van een efficiënte en veilige gegevensuitwisseling heeft de Commissie een speciale module in het SFC2021-systeem geïnstalleerd voor het beheer van alle transacties met betrekking tot de sociale klimaatplannen. Dit systeem zal al in gebruik zijn voor de indiening van de sociale klimaatplannen en daarna voor alle formele communicatie tussen de Commissie en de lidstaten over de uitvoering van de sociale klimaatplannen (wijzigingen, betalingen, rapportage enz.).

In grote lijnen zal het SFC2021-model voor de sociale klimaatplannen het volgende omvatten:

a) interactieve formulieren of formulieren die reeds door het systeem zijn ingevuld op basis van in het systeem geregistreerde gegevens;

b) automatische berekeningen die de invoerinspanningen van cijfers door gebruikers verminderen;

c) automatische ingebedde controles om de interne samenhang van de verstrekte gegevens te verifiëren en na te gaan of deze gegevens voldoen aan de toepasselijke voorschriften;

d) door het systeem gegenereerde signalen om de gebruikers van het SFC2021 te waarschuwen dat bepaalde acties al dan niet kunnen worden uitgevoerd;

e) online tracering van de status van de in het systeem ingevoerde informatie;

f) beschikbaarheid van historische gegevens betreffende alle ingevoerde gegevens voor een programma;

g) beschikbaarheid van een verplichte elektronische handtekening in de zin van Verordening (EU) nr. 910/2014 die als bewijs zal worden erkend in gerechtelijke procedures.

Om een goed beheer van het systeem te waarborgen, moet op nationaal niveau een passend beleid inzake de beveiliging van informatietechnologie voor het SFC2021 worden vastgesteld. Het beleid, dat ook betrekking moet hebben op het personeel dat het systeem gebruikt, moet in overeenstemming zijn met de desbetreffende EU-regels, met name Besluit (EU, Euratom) 2017/46 van de Commissie ([24]) en de daarbij behorende uitvoeringsregels. Daartoe moet elke lidstaat een lijst opstellen en bijhouden van de personen die verantwoordelijk zijn voor het vaststellen, handhaven en waarborgen van de juiste toepassing van het beveiligingsbeleid voor het SFC2021 op nationaal niveau ([25]). Deze personen kunnen dezelfde taken ook vervullen voor andere fondsen die onder het systeem worden beheerd.

Het is een kernverantwoordelijkheid van de lidstaten om de lijst van bevoegde autoriteiten die zijn aangewezen om bepaalde taken krachtens de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds uit te voeren, actueel te houden, en om de door een andere persoon dan de indiener verstrekte informatie te verifiëren. Daarnaast zal er een verplichting gelden om regelingen te treffen voor de scheiding van de hierboven beschreven taken via de beheers- en controlesystemen van de lidstaat die in automatische verbinding staan met het SFC2021. Tot slot moeten de lidstaten regelingen treffen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de persoonsgegevens van natuurlijke personen, en van bedrijfsvertrouwelijkheid voor rechtspersonen overeenkomstig Richtlijn 2002/58/EG, Verordening (EU) 2016/679 en Richtlijn (EU) 2018/1972.

Meer in het bijzonder moeten de nationale autoriteiten geactualiseerde documentatie opstellen waarin wordt uiteengezet op welke wijze de andere nationale, regionale of lokale computersystemen via een technische interface met het SFC2021 zullen worden verbonden, bijvoorbeeld ten behoeve van de gegevensuitwisseling. De documentatie moet tevens betrekking hebben op de beveiligingsmaatregelen voor die systemen, overeenkomstig de beveiligingsvereisten van het SFC2021. Meer in het bijzonder moet de documentatie betrekking hebben op:

i) fysieke beveiliging;

ii) controle van toegang en gegevensdragers;

iii) controle van opslag;

iv) toegangs- en wachtwoordcontrole;

v) monitoring;

vi) koppeling met het SFC2021;

([24]) Besluit (EU, Euratom) 2017/46 van de Commissie van 10 januari 2017 over de beveiliging van communicatie- en informatiesystemen binnen de Europese Commissie.

([25]) Een gedetailleerde lijst van taken die moeten worden uitgevoerd door de nationale contactpersoon, is opgenomen in bijlage XV bij de GB-verordening.

vii) communicatie-infrastructuur;

viii) personeelsbeheer vóór, tijdens en na het dienstverband;

ix) incidentbeheer.

Gezien de overeenkomst in de behoeften van het Sociaal Klimaatfonds en de fondsen van het cohesiebeleid, is in bijlage XV bij de GB-verordening een uitgebreide lijst van verplichtingen met betrekking tot het gebruik van het gemeenschappelijke SFC2021-systeem te vinden. De diensten van de Commissie zullen technische specificaties verstrekken over de door de lidstaten te verzamelen gegevens.

c. ***Verzameling, registratie en opslag van gegevens over eindontvangers***

Volgens artikel 21, lid 2, punt d), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds moeten de nationale autoriteiten in een elektronisch systeem gegevens verzamelen, registreren en opslaan, en ervoor zorgen dat de eindontvangers toegang hebben tot gestandaardiseerde categorieën gegevens en tot enkele andere belangrijke elementen in de uitvoering van het sociale klimaatplan. Om ervoor te zorgen dat de opgeslagen gegevens toegankelijk zijn, moeten gegevens worden overgedragen via een interactieve gebruikersinterface (d.w.z. een webtoepassing) of via een technische interface met vooraf vastgestelde protocollen (d.w.z. webdiensten), waardoor de gegevens automatisch kunnen worden gesynchroniseerd en doorgegeven tussen informatiesystemen van de lidstaten en het SFC2021 van de Commissie.

De volgende gegevens moeten minimaal worden verzameld:

— naam van de eindontvangers van de financiële toewijzingen (te verstaan als de persoon of entiteit die een contractuele relatie aangaat met de autoriteit die de steun van het Sociaal Klimaatfonds verleent en die de financiële toewijzing rechtstreeks ontvangt) ([26]), btw-nummer of fiscaal identificatienummer van de eindontvanger en bedrag van de financiële toewijzing uit het fonds;

— de naam van de contractant(en) en de onderaannemer(s) en hun btw-nummer(s) of fisca(a)l(e) identificatienummer(s) en de waarde van de opdracht(en) indien de eindontvanger van de financiële toewijzingen een aanbestedende dienst overeenkomstig het Unierecht of het nationale recht inzake overheidsaanbestedingen is;

— voorna(a)m(en), achterna(a)m(en), geboortedatum(s) en btw-nummer(s) of fisca(a)l(e) identificatienummer(s) van de uiteindelijke begunstigde(n) van de ontvanger van de financiële toewijzingen of de contractant, zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 6), van Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad ([27]);

— een lijst van uit hoofde van het fonds uitgevoerde maatregelen en investeringen, met het totale bedrag aan overheidsfinanciering van die maatregelen en investeringen, en het bedrag dat uit andere uit de EU-begroting gefinancierde fondsen wordt betaald.

X. **Verzekering, audit en controle**

Om zekerheid te verkrijgen over de mijlpalen en streefdoelen en de daarmee samenhangende betalingen, zal de Commissie de volgende auditactiviteiten uitvoeren:

Audits met betrekking tot de **verwezenlijking van de mijlpalen en streefdoelen (volgens het model van de herstel- en veerkrachtfaciliteit)**	Jaarlijks, op basis van een risicobeoordeling, nadat de betalingsaanvragen (samen met de beheersverklaringen) en de jaarlijkse samenvatting van de audits zijn ingediend. De audit beoordeelt de mate van voltooiing, de verwezenlijking van de mijlpaal en/of het streefdoel en de uitvoering van een maatregel. De basis voor de beoordeling van het sociale klimaatplan moet voor elk plan aan een audit worden onderworpen. Met betrekking tot de herstel- en veerkrachtfaciliteit moet het jaarlijkse auditplan een streefdoel bevatten van ten minste één jaarlijks auditbezoek op lidstaatniveau.

([26]) Bv. huishoudens die vouchers voor het openbaar vervoer ontvangen, worden beschouwd als eindontvangers. Tegelijkertijd wordt een publieke entiteit die steun ontvangt voor de aanschaf van voertuigen, beschouwd als eindontvanger.

([27]) Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.

Ter bescherming van de financiële belangen van de EU zal de Commissie bovendien de volgende auditactiviteiten uitvoeren:

Systeemaudits: naleving en thematische audits (ook op gebieden zoals dubbele financiering, nationale audit, overheidsopdrachten, belangenconflicten, corruptie, fraude). Dit zijn audits van de **systemen** die op het niveau van de lidstaten zijn ingevoerd (organen die het Sociaal Klimaatfonds uitvoeren, naleving van de vastgestelde kernvereisten, horizontale vereiste om vereenvoudigingsmaatregelen ten aanzien van begunstigden uit te voeren).	Jaarlijks, op basis van een risicobeoordeling. Dit type audit is vereist krachtens artikel 21 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds betreffende de bescherming van de financiële belangen van de EU, evenals andere artikelen die hier indirect naar verwijzen (bv. artikel 17). De ervaring met de herstel- en veerkrachtfaciliteit heeft aangetoond dat deze audits tijdig moeten plaatsvinden, omdat anders het risico bestaat dat er lacunes in de zekerheid ontstaan die achteraf zeer moeilijk te dichten zijn. Specifiek voor de uitzonderlijke gevallen waarbij de auditautoriteiten vooraf niet betrokken waren bij de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit of het cohesiebeleid, zal een systeemaudit worden uitgevoerd om hun gereedheid voor de verwerking van het sociale klimaatplan te beoordelen.

a. ***Evaluatie van de beheers- en controlesystemen***

Lidstaten zijn op grond van de in bijlage III bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds uiteengezette kernvereisten verplicht om adequate en onafhankelijke audits van systemen en concrete acties uit te voeren.

De systeemaudits moeten onder meer controletests omvatten die op het juiste niveau op concrete acties en transacties worden uitgevoerd. De methode die wordt gebruikt voor het bepalen van de **steekproefomvang voor tests van controles die worden gebruikt bij systeemaudits en de audits van concrete acties**, moet in overeenstemming zijn met internationaal aanvaarde auditnormen.

Deze tests, gecombineerd met andere kwalitatieve elementen en auditprocedures, vormen de basis voor de beoordeling van het betreffende beheers- en controlesysteem.

De auditautoriteit moet eerst conclusies trekken voor elk beoordelingscriterium, vervolgens voor elk belangrijk vereiste en vervolgens voor elke autoriteit. Deze stapsgewijze aanpak stelt hen in staat om een algemene conclusie te trekken over de **werking van het beheers- en controlesysteem**. Bij **de algemene conclusies** wordt gebruikgemaakt van de volgende algemeen toepasbare categorieën.

— **Categorie 1 — Werkt goed. Geen of alleen kleine verbetering nodig.** Er zijn geen of alleen kleine tekortkomingen. Deze tekortkomingen hebben geen of geringe gevolgen voor de doeltreffende werking van de beoordeelde essentiële vereisten/de autoriteiten/het systeem.

— **Categorie 2 — Werkt. Enige verbetering nodig.** Er is sprake van één of meerdere (niet ernstige) tekortkoming(en). Deze tekortkomingen hebben matige gevolgen voor de doeltreffende werking van de beoordeelde essentiële vereisten/de autoriteiten/het systeem. Er zijn aanbevelingen geformuleerd die door de geauditeerde instantie moeten worden uitgevoerd.

— **Categorie 3 — Werkt gedeeltelijk. Aanzienlijke verbetering nodig.** Er is sprake van één of meerdere tekortkoming(en) die de fondsen blootstellen aan het risico van onregelmatigheden. De gevolgen voor de doeltreffende werking van de beoordeelde essentiële vereisten/de autoriteiten/het systeem zijn aanzienlijk. Er zijn aanbevelingen geformuleerd die door de geauditeerde instantie moeten worden uitgevoerd om het systeem aanzienlijk te verbeteren.

— **Categorie 4 — Werkt niet.** Er zijn talrijke ernstige en/of verstrekkende tekortkomingen die de fondsen blootstellen aan het risico van onregelmatigheden. De gevolgen voor de doeltreffende werking van de beoordeelde essentiële vereisten/de autoriteiten/het systeem zijn aanzienlijk; de beoordeelde essentiële vereisten/de autoriteiten/het systeem functioneert/functioneren slecht of helemaal niet. Er zijn aanbevelingen geformuleerd die door de geauditeerde instantie moeten worden uitgevoerd om het systeem ingrijpend te verbeteren of te hervormen.

De accountants moeten hun professionele oordeel gebruiken om voor elke autoriteit tot de juiste conclusie te komen, rekening houdend met alle andere beschikbare controle-informatie, waaronder, in voorkomend geval, de desbetreffende resultaten van audits die zijn uitgevoerd in het kader van cohesiebeleidsprogramma's of de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

De auditautoriteit moet geschikt auditbewijs verzamelen en vastleggen, met inbegrip van alle werkdocumenten, de daaruit voortvloeiende checklists, voorlopige verslagen en documentatie van eventuele tegenstrijdige procedures met de autoriteiten.

De resultaten met betrekking tot de werking van het beheers- en controlesysteem moeten worden gebruikt om de omvang van de testwerkzaamheden bij **audits van concrete acties** te bepalen om de Commissie redelijke zekerheid te geven dat de **mijlpalen en streefdoelen** die in de **betalingsverzoeken** zijn opgenomen, zijn verwezenlijkt.

Na afronding van de audits van systemen en concrete acties moet de auditautoriteit een geactualiseerd scorebord bijhouden van de mate van zekerheid per autoriteit.

De auditautoriteit moet regelmatig een auditverslag opstellen waarin een samenvatting wordt gegeven van de overeenkomstig internationaal aanvaarde auditnormen uitgevoerde audits, en dit verslag toezenden aan de autoriteit die verantwoordelijk is voor het ondertekenen van de beheersverklaring. Het verslag moet betrekking hebben op de reikwijdte van de audits wat betreft het bedrag van de bestedingen en de periode die wordt bestreken, een analyse van de geïdentificeerde tekortkomingen, en eventuele genomen corrigerende maatregelen.

Het auditverslag moet bovendien een conclusie van de audit bevatten, waarin wordt aangegeven of de auditautoriteit door haar werkzaamheden redelijke zekerheid heeft verkregen dat de mijlpalen en streefdoelen in het betalingsverzoek zijn verwezenlijkt. Dit auditverslag moet het betalingsverzoek aan de Commissie vergezellen, overeenkomstig artikel 21, lid 2, punt c), van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds (zie voor meer informatie de afdeling over het voorbereiden van het betalingsverzoek).

XI. **Vermindering van financiële steun en terugvorderingen**

Krachtens de met de lidstaat gesloten bilaterale overeenkomst en artikel 21, lid 4, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds kan de Commissie de steun uit het fonds evenredig verminderen en elk aan de EU-begroting verschuldigd bedrag terugvorderen in geval van fraude, corruptie of belangenconflicten die de financiële belangen van de EU schaden en die niet door de lidstaat zijn gecorrigeerd en/of teruggevorderd, of in geval van een ernstige inbreuk op een verplichting die voortvloeit uit de in artikel 19, lid 1, bedoelde bilaterale overeenkomsten.

Bij de vaststelling van het bedrag van de terugvordering of vermindering zal de Commissie als referentie de uitbetalingsbedragen voor de mijlpalen en streefdoelen van de specifieke getroffen maatregel of investering gebruiken, of, voor meer dan één getroffen maatregel en/of investering, een evenredig deel van de uitbetalingsbedragen voor de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen. Dit is om het evenredigheidsbeginsel te eerbiedigen en rekening te houden met de ernst van de fraude, corruptie of belangenconflicten die de financiële belangen van de EU schaden, of van een inbreuk op een verplichting.

In gevallen van fraude moet echter de volledige financiële correctie van de bedragen zowel op nationaal niveau als op het niveau van de EU-begroting worden toegepast, ongeacht eventuele proportionaliteitsoverwegingen.

Bij verminderingen van de steun zullen de volgende elementen in overweging worden genomen:

— de zwaarte van de ernstige tekortkomingen in de context van het beheers- en controlesysteem als geheel;

— de frequentie en omvang van ernstige tekortkomingen;

— de omvang van de financiële schade voor de EU-begroting.

Een geval kan één of meer van de volgende aspecten omvatten: fraude, substantiële fouten, onregelmatigheden, niet-naleving van wettelijke verplichtingen tijdens de gunningsprocedure, niet-naleving van wettelijke verplichtingen tijdens de uitvoering van de subsidie, onjuiste uitvoering van de maatregel, onjuiste rapportage van gegevens enz.

Indien geëxtrapoleerde financiële correcties moeten worden toegepast, worden voor de bepaling van de financiële correctie de resultaten van het onderzoek van de representatieve steekproef geëxtrapoleerd naar de rest van de populatie van streefdoelen en mijlpalen waaruit de steekproef werd genomen.

Wanneer forfaitaire financiële correcties moeten worden toegepast, wordt het niveau ervan, om transparantie en voorspelbaarheid bij de toepassing te waarborgen, als volgt vastgesteld:

a) indien ernstige tekortkomingen dusdanig fundamenteel, frequent of wijdverbreid zijn dat zij tot volledig falen van het systeem leiden, waardoor de wettigheid en regelmatigheid van de volledige betrokken toewijzing in gevaar worden gebracht, **wordt een vast percentage van 100 % toegepast**;

b) indien ernstige tekortkomingen aanzienlijk frequent en wijdverbreid zijn dat zij tot zeer ernstig falen van het systeem leiden, waardoor de wettigheid en regelmatigheid van een zeer groot deel van de betrokken toewijzing in gevaar worden gebracht, **wordt een vast percentage van 50 % toegepast**;

c) indien ernstige tekortkomingen dusdanig frequent en wijdverbreid zijn dat zij tot ernstig falen van het systeem leiden, waardoor de wettigheid en regelmatigheid van een zeer groot deel van de betrokken toewijzing in gevaar worden gebracht, **wordt een vast percentage van 25 % toegepast**;

d) indien ernstige tekortkomingen het gevolg zijn van een niet-volwaardig, of slecht of onregelmatig functionerend systeem, waardoor de wettigheid en regelmatigheid van een groot deel van de betrokken toewijzing in gevaar worden gebracht, **wordt een vast percentage van 10 % toegepast**;

e) indien ernstige tekortkomingen het gevolg zijn van een niet-consistent functionerend systeem, waardoor de wettigheid en regelmatigheid van een aanzienlijk deel van de betrokken toewijzing in gevaar worden gebracht, **wordt een vast percentage van 5 % toegepast**.

Indien een verantwoordelijke autoriteit nalaat corrigerende maatregelen te treffen na de toepassing van een vermindering in één auditcampagne, en in daaropvolgende audits dezelfde ernstige tekortkomingen worden vastgesteld, kan het correctiepercentage, vanwege de aanhoudende ernst van de tekortkomingen, worden verhoogd tot een niveau dat niet hoger is dan dat van de naasthogere categorie.

De Commissie moet de lidstaat in de gelegenheid stellen zijn opmerkingen in te dienen voordat de steun wordt verlaagd. Eventuele opmerkingen worden zorgvuldig geanalyseerd voordat een definitieve beslissing over de vermindering van de subsidie wordt genomen.

Indien het niveau van het vaste percentage naar aanleiding van de overweging van de hierboven opgesomde elementen en de door de lidstaat verstrekte opmerkingen onevenredig blijkt, kan het correctiepercentage worden verlaagd.

XII. **Evaluatie van het Sociaal Klimaatfonds en beoordeling van de geschiktheid van de sociale klimaatplannen**

a. ***Evaluatie van het Sociaal Klimaatfonds***

De Commissie is verplicht twee evaluaties van het Sociaal Klimaatfonds uit te voeren. In artikel 27 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds is bepaald dat de Commissie twee jaar na de start van de uitvoering van de sociale klimaatplannen een eerste evaluatie van de uitvoering en werking van het Sociaal Klimaatfonds zal uitvoeren ([28]), en uiterlijk tegen eind 2033 een ex-postevaluatie. Tweejaarlijkse voortgangsverslagen die door elke lidstaat worden opgesteld (zie afdeling IV.c van deze richtsnoeren), zullen belangrijke informatiebronnen vormen voor de evaluaties die door de Commissie worden uitgevoerd.

Bij de eerste door de Commissie te verrichten evaluatie wordt rekening gehouden met alle desbetreffende beschikbare informatie. Door de vroegtijdige wettelijk vastgestelde uiterste datum voor de tussentijdse evaluatie (d.w.z. twee jaar na het begin van de uitvoering van de sociale klimaatplannen) zal de uitvoering van de maatregelen zich dan zeer waarschijnlijk slechts in een initiële of tussentijdse fase bevinden. In die context zullen de eerste voortgangsverslagen van de lidstaten, die uiterlijk op 15 maart 2027 moeten worden ingediend, een belangrijke bron van informatie zijn voor het meten van de voortgang en het beoordelen van de resultaten van de initiële maatregelen en investeringen, met name hun bijdrage aan de doelstellingen van het fonds.

De Commissie zal overwegen de desbetreffende belanghebbenden ruim van tevoren te raadplegen om aanvullende gegevens over de uitvoering van het fonds te verzamelen. Er zal ook rekening worden gehouden met andere gedegen analyses die op nationaal niveau zijn uitgevoerd over de uitvoering van het fonds en over de eerste resultaten die zijn behaald. De resultaten moeten uiterlijk medio 2027 beschikbaar zijn, als input voor de tussentijdse evaluatie van de Commissie en, indien van toepassing, als bewijs voor eventuele voorstellen tot wijziging van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

De Commissie zal tegen eind 2033 een ex-postevaluatie uitvoeren die een globale beoordeling van het Sociaal Klimaatfonds zal opleveren, inclusief informatie over de impact ervan ([29]).

Voorts worden de lidstaten aangemoedigd om ten minste één keer tijdens de looptijd van het fonds, en bij voorkeur vóór eind 2032, hun eigen evaluaties van de impact van de door het fonds gefinancierde nationale maatregelen en investeringen uit te voeren, rekening houdend met de in bijlage IV bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds genoemde gemeenschappelijke indicatoren, zodat de Commissie deze resultaten in haar ex-postevaluatie van het fonds in aanmerking kan nemen.

([28]) Zie artikel 27 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

([29]) Zie artikel 27, lid 3, van Verordening (EU) 2023/955: *"Uiterlijk op 31 december 2033 verstrekt de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een onafhankelijk ex-postevaluatieverslag. Het ex-postevaluatieverslag bestaat uit een algemene beoordeling van het fonds en bevat informatie over de effecten ervan".*

Hoewel de autoriteiten van de lidstaten verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren en coördineren van dergelijke evaluaties, zullen alle kwesties en de uitwisseling van goede praktijken worden besproken in het door de Commissie opgerichte reguliere forum om de monitoring- en evaluatieactiviteiten in het kader van het Sociaal Klimaatfonds te bespreken. Voorts zal de Commissie manieren onderzoeken om methodologische en technische ondersteuning te bieden en middelen ter beschikking te stellen (bv. met betrekking tot contrafeitelijke effectbeoordelingen).

b. ***Beoordeling van de geschiktheid van de sociale klimaatplannen***

Zoals vereist krachtens artikel 18, lid 5, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, moeten de lidstaten uiterlijk op 15 maart 2029 bij de Commissie een verslag indienen waarin de geschiktheid van elk sociaal klimaatplan wordt beoordeeld in het licht van de daadwerkelijke directe gevolgen van de opneming van broeikasgasemissies van gebouwen en wegvervoer in het toepassingsgebied van de ETS-richtlijn in de betrokken lidstaat. Deze rapportage moet worden opgesteld samen met en als onderdeel van het tweejaarlijkse verslag dat uiterlijk op 15 maart 2029 moet worden ingediend krachtens artikel 24, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds.

c. ***Duurzaamheid van investeringen***

De lidstaten moeten de nodige waarborgen invoeren om de duurzaamheid op lange termijn van investeringen te waarborgen, bijvoorbeeld met betrekking tot de aanleg van infrastructuur voor nieuwe sociale of betaalbare energie-efficiënte woningen of de herbestemming van gebouwen voor sociale of betaalbare energie-efficiënte woningen.

XIII. **Informatie, communicatie en zichtbaarheid**

a. ***Zichtbaarheid en informatie voor eindontvangers***

De lidstaten moeten de eindontvangers van middelen uit het fonds ook in kennis stellen van de oorsprong van de steun, ook wanneer zij die steun via tussenpersonen ontvangen. Op documenten en communicatiemateriaal met betrekking tot de uitvoering van de maatregel en investering die bestemd zijn voor de ontvangers, moet de informatie voorzien zijn van het EU-embleem en een passende verklaring die luidt: “Gefinancierd door de Europese Unie — Sociaal Klimaatfonds”, overeenkomstig de technische specificaties voor het gebruik van het EU-embleem zoals gedefinieerd in bijlage 3 bij deze richtsnoeren.

De coördinerende autoriteit of de aangewezen verantwoordelijke uitvoeringsautoriteit moet zo spoedig mogelijk, en uiterlijk zes maanden na het besluit tot goedkeuring van het sociale klimaatplan ([30]), een nationale website over het sociale klimaatplan activeren. Deze website moet regelmatig worden bijgewerkt met informatie over de maatregelen en investeringen die door het sociale klimaatplan worden gedekt, de doelstellingen, activiteiten, beschikbare financieringsmogelijkheden en behaalde resultaten. Deze website moet de sociale klimaatplannen bevatten (de aanvankelijk goedgekeurde versie en de daaropvolgende gewijzigde versies), het uitvoeringsbesluit van de Commissie tot goedkeuring van het plan, de uitvoeringsbesluiten van de Commissie betreffende wijzigingen van het plan, de uitbetalingsbesluiten van de Commissie, de overeenkomsten tussen de Commissie en de lidstaat die individuele juridische verbintenissen vormen, en elke kennisgeving van kleine wijzigingen in het sociale klimaatplan.

De coördinerende autoriteit moet deze specifieke website actueel houden met alle nieuwe desbetreffende documentatie. De website moet tevens worden gebruikt voor de publicatie van de tweejaarlijkse verslagen van de lidstaat, die vereist zijn krachtens artikel 24, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, evenals van analyses of evaluaties die op nationaal niveau zijn uitgevoerd over de werking van het fonds en de behaalde resultaten.

Om rechtstreeks in contact te blijven met de potentiële eindontvangers en doelgroepen, moeten de lidstaten een automatisch kennisgevings- en abonnementssysteem en de bijbehorende aanwezigheid op sociale media ontwikkelen. Deze aanwezigheid en betrokkenheid op sociale media moeten potentiële eindontvangers in staat stellen om aanvragen in te dienen en tijdige updates te ontvangen.

De uitvoeringsautoriteiten moeten, op verzoek, de EU-instellingen, organen, diensten en agentschappen voorzien van materiaal voor communicatie en zichtbaarheid, met inbegrip van materiaal dat is gericht op eindontvangers. Aan de EU moet op verzoek een royaltyvrije, niet-exclusieve en onherroepelijke licentie worden verleend voor het gebruik van dit materiaal en de daaraan verbonden reeds bestaande rechten. Dit mag geen aanzienlijke extra kosten of een aanzienlijke administratieve last voor de eindontvangers of de uitvoeringsautoriteiten met zich meebrengen.

([30]) De termijn van zes maanden is in overeenstemming met de verantwoordelijkheden van de beheerautoriteiten in het kader van de EU-cohesiefondsen, zoals vastgesteld in artikel 49, lid 1, van de verordening gemeenschappelijke bepalingen.

Eindontvangers van de steun moeten er ook voor zorgen dat de EU-financiering zichtbaar is, met name bij het promoten van acties en de resultaten daarvan, door op samenhangende, doeltreffende en evenredige wijze gerichte informatie te verstrekken aan meerdere doelgroepen, waaronder de media en het algemene publiek.

Deze verplichting is niet van toepassing wanneer de steun wordt verleend aan natuurlijke personen of wanneer het risico bestaat dat commercieel gevoelige informatie openbaar wordt gemaakt (artikel 23, lid 2, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds).

De ontvangers en de instanties die maatregelen en investeringen uitvoeren, zullen de steun van het fonds erkennen door:

a) op de officiële website van de begunstigde en op socialemedia-accounts een korte beschrijving van de maatregelen en investeringen — in verhouding tot de ontvangen steun — op te nemen, met inbegrip van het doel en de resultaten ervan, en daarbij de nadruk te leggen op de financiële steun van de EU;

b) te zorgen voor een verklaring waarin op goed zichtbare wijze de aandacht wordt gevestigd op de steun van de EU op documenten en communicatiemateriaal over de uitvoering van de maatregelen en investeringen, bedoeld voor het publiek of voor deelnemers.

b. ***Publicatie van gegevens over eindontvangers, en maatregelen en investeringen die in het kader van het Sociaal Klimaatfonds zijn uitgevoerd***

Overeenkomstig artikel 23, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds publiceert de coördinerende instantie of de aangewezen instantie die met de uitvoering is belast, de vereiste referentiegegevens op een website van één lidstaat (als bedoeld in afdeling XIII.A van deze richtsnoeren inzake zichtbaarheid en informatie voor eindontvangers) in open, machineleesbare formaten, zoals bepaald in artikel 5, lid 1, van Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad ([31]). Hierdoor kunnen gegevens worden gesorteerd, gezocht, geëxtraheerd, vergeleken en hergebruikt. De Commissie zal methodologische instructies verstrekken over het formaat en de structuur om de gegevens compatibel en herbruikbaar te maken op verschillende communicatieplatforms, met inbegrip van de websites van de Commissie, en op een geaggregeerde manier gemakkelijk toegankelijk te maken voor het publiek.

De coördinerende autoriteit of de aangewezen autoriteit die belast is met de uitvoering van het plan, moet de lijst van maatregelen en investeringen in het sociale klimaatplan op de website publiceren en de lijst regelmatig bijwerken. De lijst moet alle uit hoofde van het fonds uitgevoerde maatregelen en investeringen omvatten, met vermelding van het totale bedrag van de uit het Sociaal Klimaatfonds ontvangen financiering, met het totale bedrag aan overheidsfinanciering van die maatregelen en investeringen (waaronder de nationale bijdrage aan het sociale klimaatplan), en het bedrag dat uit andere door de EU-begroting gefinancierde fondsen wordt betaald.

De informatie over de eindontvangers van de financiële toewijzingen (zoals bedoeld in artikel 21, lid 2, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds) moet, rekening houdend met de beperkingen van artikel 23, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds, zo spoedig mogelijk na de uitbetaling van de bijdrage aan de eindontvanger in de door de lidstaat gepubliceerde lijst worden opgenomen. Indien aan bepaalde eindontvangers de financiële toewijzing uit het fonds niet wordt uitgekeerd, wegens problemen bij de uitvoering, onregelmatigheden, auditkwesties of financiële problemen, moeten deze eindontvangers van de lijst worden geschrapt en mogen zij niet worden meegenomen in de berekening van de te rapporteren streefdoelen of worden gebruikt ten behoeve van zichtbaarheid en communicatie.

De lijst moet de volgende gegevens bevatten:

a) de naam van de eindontvangers van de financiële toewijzingen, hun btw-nummer of fiscale identificatienummer, en het bedrag van de uit het fonds ontvangen financiële toewijzingen voor elke investering of maatregel;

b) de naam van de contractant(en) en de onderaannemer(s) en hun btw-nummer(s) of fisca(a)l(e) identificatienummer(s) en de waarde van de opdracht(en) indien de eindontvanger van de financiële toewijzingen een aanbestedende dienst overeenkomstig het Unierecht of het nationale recht inzake overheidsaanbestedingen is;

c) de locatie-indicator of geolocatie van de stad, de regio en het land waar de concrete actie wordt uitgevoerd.

([31]) Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie (PB L 172 van 26.6.2019, blz. 56).

De in de bovenstaande lijst bedoelde informatie mag niet worden gepubliceerd wanneer deze betrekking heeft op de volgende specifieke uitzonderingen:

— tijdelijke rechtstreekse inkomenssteun aan kwetsbare huishoudens;

— de in artikel 38, lid 3, van het Financieel Reglement genoemde situaties, met name: i) financiële steun verleend door middel van financieringsinstrumenten voor een bedrag van minder dan 500 000 EUR; ii) wanneer bekendmaking afbreuk dreigt te doen aan de bij het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie beschermde rechten en vrijheden van betrokken personen of entiteiten of de commerciële belangen van ontvangers dreigt te schaden; iii) wanneer het de bezoldiging betreft van op basis van hun beroepsbekwaamheid geselecteerde externe deskundigen, met inachtneming van de beginselen van non-discriminatie, gelijke behandeling en afwezigheid van belangenconflicten; iv) opdrachten van zeer geringe waarde onder het in punt 14.4 van bijlage I bij het Financieel Reglement bedoelde bedrag.

c. ***Communicatiestrategie voor het sociale klimaatplan***

Na de goedkeuring van het nationale sociale klimaatplan moeten de uitvoeringsautoriteiten of de nationale coördinerende instantie een nationale communicatiestrategie opstellen, waarvan een overzicht moet worden opgenomen in het sociale klimaatplan. Het overzicht van de communicatiestrategie moet de volgende informatie bevatten: doelstellingen, belangrijkste boodschappen, doelgroepen, communicatieactiviteiten/-kanalen, geplande begroting, geselecteerde belangrijke projecten, coördinatieregelingen met de Commissie, en monitoring en evaluatie. De uitvoering ervan moet zo spoedig mogelijk na het uitvoeringsbesluit van de Commissie tot goedkeuring van het sociale klimaatplan beginnen om ervoor te zorgen dat het publiek zich bewust wordt van de gevolgen van de EU-financiering voor het dagelijks leven van de mensen. De uitvoeringsautoriteit wordt aangemoedigd om te voldoen aan dezelfde minimale communicatievereisten die van toepassing zijn op de EU-begroting 2021-2027 ([32]).

Aangezien het Sociaal Klimaatfonds een nieuw instrument is dat nauw verband houdt met de invoering van het ETS2, moet de communicatiestrategie het bewustzijn vergroten en zorgen voor erkenning van de bijdrage van het Sociaal Klimaatfonds aan een sociaal rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit door de sociale gevolgen van het ETS2 op project- en lidstaatniveau aan te pakken. In de nationale communicatiestrategie moet worden gespecificeerd hoe gezamenlijke communicatieacties met de Commissie en haar vertegenwoordiging in het respectieve land en de respectieve regio moeten worden uitgevoerd, alsook communicatieacties met en voor lokale en regionale autoriteiten, vertegenwoordigers van economische en sociale partners, desbetreffende maatschappelijke organisaties, jongerenorganisaties en andere desbetreffende belanghebbenden.

Aangezien de sociale klimaatplannen een meerjarig instrument zullen zijn, moet de nationale communicatiestrategie een communicatieplan bevatten met een reeks jaarlijkse activiteiten na de vaststellling van de sociale klimaatplannen, die als indicatie kunnen dienen voor toekomstige communicatieactiviteiten in de daaropvolgende jaren.

De lidstaten kunnen ook bredere "**platforms voor betrokkenheid van belanghebbenden**" bevorderen met het oog op meer inclusiviteit en transparantie. Deze platforms zouden het verzamelen van uiteenlopende perspectieven ondersteunen en ervoor zorgen dat de behoeften van de verschillende betrokken groepen naar behoren in aanmerking worden genomen. Zij gaan verder dan het formele overleg met nationaal vertegenwoordigde belanghebbenden.

Ten slotte kan de strategie de nadruk leggen op de selectie van specifieke interventies en goede praktijken die relevant zijn voor de uitvoeringsautoriteit, die zij actiever wil bevorderen en communiceren, en waarvoor gecoördineerde communicatie met de Commissie zal worden gepland.

Ter waarborging van een adequate verspreiding en verantwoordingsplicht voor het uitgevoerde communicatiewerk worden de uitvoeringsautoriteiten aangemoedigd om het coördinatiemechanisme (zie afdeling III.a over de uitvoering) ten minste eenmaal per jaar te informeren over de uitvoering en de resultaten van de communicatiestrategie, evenals over de belangrijkste geplande communicatieactiviteiten die in het daaropvolgende jaar zullen worden uitgevoerd.

Om de uitwisseling van beste praktijken mogelijk te maken en de gezamenlijke activiteiten inzake het Sociaal Klimaatfonds te coördineren, moeten de uitvoeringsautoriteiten de Commissie de contactgegevens verstrekken van de nationale communicatiecoördinator die als contactpersoon voor de Commissie en de andere lidstaten zal optreden. De autoriteiten moeten deze zo spoedig mogelijk na de goedkeuring van het sociale klimaatplan verstrekken.

([32]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_en.

d. ***Horizontale communicatieactiviteiten op Europees niveau***

De Commissie zal informatie- en communicatieacties met betrekking tot het fonds en de verkregen resultaten ondernemen. Deze acties kunnen, in voorkomend geval en met instemming van de nationale autoriteiten, gezamenlijke communicatieactiviteiten met de nationale, regionale en lokale autoriteiten en de vertegenwoordigingen van het Europees Parlement en de Commissie in de betrokken lidstaten omvatten (artikel 23, lid 3, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds).

Ter waarborging van een gecoördineerde aanpak tussen de communicatie-inspanningen van de Commissie en die van de lidstaten zal de Commissie het volgende opzetten:

— de website voor het Sociaal Klimaatfonds. Deze website zal bijvoorbeeld algemene informatie bevatten over het fonds, de verwijzing naar en de bijzonderheden van het door elke lidstaat vastgestelde sociale klimaatplan (inclusief het plan zelf zodra dat door de Commissie is vastgesteld), een lijst van de autoriteiten van de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de sociale klimaatplannen en een onderafdeling gewijd aan goede praktijken inzake maatregelen en investeringen. De Commissie zal deze speciale webpagina met alle desbetreffende openbare informatie regelmatig herzien;

— een netwerk van nationale communicatiecoördinatoren om beste praktijken uit te wisselen en gezamenlijke communicatieactiviteiten te organiseren. De Commissie zal bijeenkomsten met het netwerk organiseren en een digitale omgeving tot stand brengen voor de uitwisseling van informatie.

BIJLAGE 1

Lijst van desbetreffende gemeenschappelijke indicatoren per in aanmerking komende maatregel en investering (zoals gespecificeerd in artikel 8 van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds)

In bijlage IV bij de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds zijn gemeenschappelijke indicatoren opgenomen en is bepaald dat, wanneer het sociale klimaatplan van een lidstaat geen maatregel of investering bevat die bijdraagt tot een aantal van de indicatoren, de lidstaten deze als "niet van toepassing" kunnen aangeven. In dit verband wordt in de onderstaande tabel aangegeven welke in bijlage IV genoemde gemeenschappelijke indicatoren voor elk type maatregel of investering relevant worden geacht voor de tweejaarlijkse voortgangsverslagen overeenkomstig artikel 24, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds. Indien een lidstaat een maatregel of investering bevat die onder de onderstaande geïdentificeerde type maatregelen/investeringen valt, moet informatie worden verzameld over de hieronder gemarkeerde gemeenschappelijke indicator(en) en moeten de desbetreffende gegevens die de voortgang meten ten aanzien van de gemeenschappelijke indicator(en), worden opgenomen in de tweejaarlijkse voortgangsverslagen.

Component gebouwen	Outputindicator 3	Outputindicator 4	Outputindicator 5	Outputindicator 6	Outputindicator 7	Outputindicator 8	Outputindicator 9	Outputindicator 10
	Aantal kwetsbare huishoudens	Aantal gebouwen — grondige renovatie	Vloeroppervlakte (grondige renovatie)	Aantal gebouwen (andere soort energierenovatie)	Vloeroppervlakte — andere soort energierenovatie	Aantal vervangen verwarmingsinstallaties op basis van fossiele brandstoffen	Extra capaciteit voor hernieuwbare energie (MW)	Extra capaciteit voor hernieuwbare energie (eenheden)
a) Renovatie van gebouwen	x	x (*)	x (*)	x (**)	x (**)	(x)	(x)	(x)
b) Toegang tot betaalbare, energie-efficiënte huisvesting, met inbegrip van sociale huisvesting	x					(x)	(x)	(x)
c) Het koolstofvrij maken door elektrificatie van verwarming en koeling in gebouwen	x					(x)	(x)	(x)
d) Doelgerichte, toegankelijke en betaalbare informatie, opleiding, bewustmaking en advies verschaffen	x							
e) Energie-efficiëntieoplossingen en passende financieringsinstrumenten in overeenstemming met de sociale doelstellingen van het fonds	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)

Legenda: Voor gemeenschappelijke indicatoren die met (x) zijn gemarkeerd, moeten de lidstaten en de Commissie per geval overeenkomen welke maatregelen, indien van toepassing, niet bijdragen tot de desbetreffende indicator en derhalve niet hoeven te worden opgenomen in de tweejaarlijks voortgangsverslagen.

(*) Alleen voor gebouwen die grondig zijn gerenoveerd. Ter verduidelijking: hoewel in de richtlijn energieprestatie van gebouwen (artikel 2, lid 20) een "grondige renovatie" wordt gedefinieerd als een renovatie die leidt tot een emissievrij gebouw, zijn renovaties om emissievrije gebouwen te realiseren, niet altijd haalbaar. Een vermindering van het primaire energieverbruik met 60 % kan dus ook worden beschouwd als een grondige renovatie met het oog op het opstellen en uitvoeren van de sociale klimaatplannen.

(**) Alleen voor gebouwen die een ander soort energierenovatie hebben ondergaan.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5511/oj

Component gebouwen	Resultaatindicator 11 Vermindering van het aantal kwetsbare huishoudens (%)	Resultaatindicator 12 Vermindering van de broeikasgas-emissies in de bouwsector	Resultaatindicator 13 Vermindering van het aantal huishoudens in energiearmoede (%)	Resultaatindicator 14 Besparingen in het jaarlijkse primaire energieverbruik (MWh/jaar)	Resultaatindicator 15 Besparingen in het jaarlijkse primaire energieverbruik (kWh/m2)	Resultaatindicator 16 Besparingen in het jaarlijks eindenergieverbruik (kWh/m2)	Resultaatindicator 17 Besparingen in het jaarlijks eindenergieverbruik (MWh/jaar)
a) Renovatie van gebouwen	x	x	x	x	x	x	x
b) Toegang tot betaalbare, energie-efficiënte huisvesting, met inbegrip van sociale huisvesting	x	(x) (*)	x	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)
c) Het koolstofvrij maken door elektrificatie van verwarming en koeling in gebouwen	x	x	x	x	x	x	x
d) Doelgerichte, toegankelijke en betaalbare informatie, opleiding, bewustmaking en advies verschaffen							
e) Energie-efficiëntieoplossingen en passende financieringsinstrumenten in overeenstemming met de sociale doelstellingen van het fonds	x	(x)	x	(x)	(x)	(x)	(x)

Legenda: Voor gemeenschappelijke indicatoren die met (x) zijn gemarkeerd, moeten de lidstaten en de Commissie per geval overeenkomen welke maatregelen, indien van toepassing, niet bijdragen tot de desbetreffende indicator en derhalve niet hoeven te worden opgenomen in de tweejaarlijks voortgangsverslagen.

(*) Deze indicatoren zijn alleen relevant voor het herbestemmen van gebouwen (niet voor de bouw van nieuwe gebouwen).

Component wegvervoer	Outputindicator 20 Aantal kwetsbare vervoergebruikers	Outputindicator 21 Aantal aangekochte emissievrije voertuigen	Outputindicator 22 Aantal aangekochte emissiearme voertuigen	Outputindicator 23 Aantal aangekochte fietsen	Outputindicator 24 Aantal tank- en laadpunten	Outputindicator 25 Goedkopere of gratis openbaarvervoerkaartjes (aantal gebruikers)	Outputindicator 26 Aanvullende oplossingen voor gedeelde mobiliteit en mobiliteit op aanvraag (aantal gebruikers)	Outputindicator 27 Aanvullende oplossingen voor gedeelde mobiliteit en mobiliteit op aanvraag (eenheden)	Outputindicator 28 Ondersteunde specifieke fietsinfrastructuur (km)
d) Doelgerichte, toegankelijke en betaalbare informatie, opleiding, bewustmaking en advies verschaffen	x								

Component wegvervoer	Outputindicator 20 Aantal kwetsbare vervoergebruikers	Outputindicator 21 Aantal aangekochte emissievrije voertuigen	Outputindicator 22 Aantal aangekochte emissiearme voertuigen	Outputindicator 23 Aantal aangekochte fietsen	Outputindicator 24 Aantal tank- en laadpunten	Outputindicator 25 Goedkopere of gratis openbaarvervoerkaartjes (aantal gebruikers)	Outputindicator 26 Aanvullende oplossingen voor gedeelde mobiliteit en mobiliteit op aanvraag (aantal gebruikers)	Outputindicator 27 Aanvullende oplossingen voor gedeelde mobiliteit en mobiliteit op aanvraag (eenheden)	Outputindicator 28 Ondersteunde specifieke fietsinfrastructuur (km)
f) Emissievrije en emissiearme voertuigen en fietsen, infrastructuur voor opladen en tanken	x	(x)	(x)	(x)	(x)				(x)
g) Betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer (…), duurzame mobiliteit op aanvraag, gedeelde mobiliteitsdiensten en opties voor actieve mobiliteit	x					(x)	(x)	(x)	

Legenda: Voor gemeenschappelijke indicatoren die met (x) zijn gemarkeerd, moeten de lidstaten en de Commissie per geval overeenkomen welke maatregelen, indien van toepassing, niet bijdragen tot de desbetreffende indicator en derhalve niet hoeven te worden opgenomen in de tweejaarlijks voortgangsverslagen.

	Resultaatindicator 29 Vermindering van het aantal kwetsbare vervoergebruikers (%)	Resultaatindicator 30 Vermindering van het aantal huishoudens in vervoersarmoede (%)	Resultaatindicator 31 Vermindering van de broeikasgasemissies in het wegvervoer
d) Doelgerichte, toegankelijke en betaalbare informatie, opleiding, bewustmaking en advies verschaffen			
f) Emissievrije en emissiearme voertuigen en fietsen, infrastructuur voor opladen en tanken	x	x	x
g) Betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer (…), duurzame mobiliteit op aanvraag, gedeelde mobiliteitsdiensten en opties voor actieve mobiliteit	x	x	x

Daarnaast voor micro-ondernemingen	Outputindicator 33	Resultaatindicator 34
	Aantal kwetsbare micro-ondernemingen	Vermindering van het aantal micro-ondernemingen (%)
a) Renovatie van gebouwen	(x)	(x)
b) Toegang tot betaalbare, energie-efficiënte huisvesting, met inbegrip van sociale huisvesting		
c) Het koolstofvrij maken door elektrificatie van verwarming en koeling in gebouwen	(x)	(x)
d) Doelgerichte, toegankelijke en betaalbare informatie, opleiding, bewustmaking en advies verschaffen	(x)	(x)
e) Energie-efficiëntieoplossingen en passende financieringsinstrumenten in overeenstemming met de sociale doelstellingen van het fonds	(x)	(x)
f) Emissievrije en emissiearme voertuigen en fietsen, infrastructuur voor opladen en tanken	(x)	(x)
g) Betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer (…), duurzame mobiliteit op aanvraag, gedeelde mobiliteitsdiensten en opties voor actieve mobiliteit	(x)	(x)

Legenda: Voor gemeenschappelijke indicatoren die met (x) zijn gemarkeerd, moeten de lidstaten en de Commissie per geval overeenkomen welke maatregelen, indien van toepassing, niet bijdragen tot de desbetreffende indicator en derhalve niet hoeven te worden opgenomen in de tweejaarlijks voortgangsverslagen.

Tijdelijke rechtstreekse inkomenssteun (RIS)	Outputindicator 36	Outputindicator 37	Resultaatindicator 38	Resultaatindicator 39
	Aantal kwetsbare huishoudens dat RIS ontvangt	Aantal kwetsbare vervoergebruikers dat RIS ontvangt	Gemiddelde RIS per kwetsbaar huishouden (in euro)	Gemiddelde RIS per vervoergebruiker (in euro)
Artikel 2 — Maatregelen voor rechtstreekse inkomenssteun	x	x	x	x

Er kunnen zich gevallen voordoen waarbij het verzamelen van exacte gegevens over de gemeenschappelijke indicatoren niet haalbaar is. In dergelijke gevallen kunnen de lidstaten voorstellen om ramingen te rapporteren op basis van een duidelijke motivering dat een exacte gegevensverzameling en een betrouwbare ramingsmethode die vooraf met de Commissie moet worden overeengekomen, niet haalbaar zijn.

BIJLAGE II

Model voor de beheersverklaring die bij een betalingsverzoek uit hoofde van artikel 20, lid 1, van de verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds moet worden gevoegd

Ik/wij, ondergetekende(n) (na(a)m(en), voorna(a)m(en), titel(s) of functie(s)), hoofd(en) van de beheerautoriteit die is aangewezen om de beheersverklaringen voor het sociale klimaatplan voor XXX (CCI/nummer), te ondertekenen, verklaar/verklaren hierbij

op basis van de uitvoering van het sociale klimaatplan voor XXX gedurende de periode van XX-XX-XXXX tot en met YY-YY-YYYY, op basis van mijn/onze eigen beoordeling en op basis van alle informatie waarover ik/wij beschikte(n) op de datum van indiening van het betalingsverzoek bij de Commissie, met inbegrip van de resultaten van de uitgevoerde beheersverificaties en van de audits met betrekking tot de uitgaven die zijn opgenomen in de bij de Commissie ingediende betalingsverzoeken voor de periode van VV-VV-VVVV tot en met ZZ-ZZ-ZZZZ,

en rekening houdend met mijn/onze verplichtingen krachtens Verordening (EU) 2023/995,

dat:

a) de informatie in het betalingsverzoek naar behoren wordt weergegeven en volledig en accuraat is, overeenkomstig artikel 20 van Verordening (EU) 2023/995;

b) de uitgaven die zijn gemaakt om de volledig bereikte streefdoelen en mijlpalen te verwezenlijken, voldoen aan het toepasselijke recht en zijn gebruikt voor het beoogde doel;

c) dat de betrokken lidstaat geen maatregelen heeft ingetrokken die verband houden met eerder op bevredigende wijze verwezenlijkte mijlpalen en streefdoelen.

Ik/wij bevestig(en) dat de onregelmatigheden die zijn vastgesteld in de definitieve audit- en controleverslagen met betrekking tot eerdere betalingsverzoeken, naar behoren zijn behandeld. Ook verklaar ik/verklaren wij dat streefdoelen of mijlpalen waarvan de wettigheid en regelmatigheid nog worden gecontroleerd, buiten het betalingsverzoek zijn gehouden, in afwachting van de conclusie van de beoordeling, waarbij deze eventueel worden opgenomen in een nieuwe betalingsaanvraag.

Voorts bevestig ik/bevestigen wij de betrouwbaarheid van de gegevens over indicatoren, mijlpalen en de voortgang bij de uitvoering van het plan.

Ik bevestig/wij bevestigen ook dat doeltreffende en proportionele fraudepreventiemaatregelen zijn ingevoerd en dat deze rekening houden met de in dat verband vastgestelde risico's.

Tot slot bevestig ik/bevestigen wij niet op de hoogte te zijn van niet-meegedeelde reputatiegerelateerde zaken met betrekking tot de uitvoering van het programma.

BIJLAGE III

Communicatie en zichtbaarheid — artikel 23

Gebruik en technische kenmerken van het embleem van de EU (“het embleem”)

1.1. Het embleem moet een prominente plaats krijgen op alle communicatiemateriaal in verband met de uitvoering van een concrete actie, voor het publiek of voor deelnemers, waaronder drukwerk of digitale producten en websites, waaronder mobiele versies.

1.2. Naast het embleem wordt voluit “**Gefinancierd door de Europese Unie — Sociaal Klimaatfonds**” vermeld.

1.3. Voor de tekst bij het embleem mogen de volgende lettertypes worden gebruikt: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana en Ubuntu. Cursief lettertype, onderstreepte varianten of andere effecten mogen niet worden gebruikt.

1.4. De positie van de tekst ten opzichte van het embleem mag op geen enkele wijze overlappen met het embleem.

1.5. De gebruikte lettergrootte moet in verhouding staan tot de grootte van het embleem.

1.6. De kleur van het lettertype moet reflex blue, zwart of wit zijn, afhankelijk van de achtergrond.

1.7. Het embleem mag niet worden gewijzigd of samengevoegd met andere grafische elementen of teksten. Indien behalve het embleem nog andere logo’s worden afgebeeld, moet het embleem ten minste even groot zijn, gemeten in de hoogte of de breedte, als het grootste van de andere logo’s. Behalve het embleem mag geen enkele andere visuele identiteit en geen enkel ander logo worden gebruikt om de steun van de EU te benadrukken.

1.8. Indien op eenzelfde locatie verschillende concrete acties plaatsvinden die door dezelfde of verschillende financieringsinstrumenten worden ondersteund, of indien voor dezelfde concrete actie op een later tijdstip extra financiering wordt verstrekt, moet ten minste één plaat of bord worden geplaatst.

1.9. Grafische normen voor het embleem en de definitie van standaardkleuren zijn als volgt:

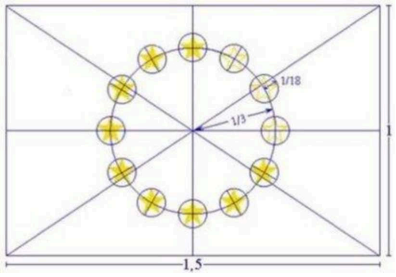
A. SYMBOLISCHE BESCHRIJVING

Tegen een azuurblauwe achtergrond vormen twaalf gouden sterren een cirkel, die de eenheid van de Europese volkeren voorstelt. Het aantal sterren is onveranderlijk vastgesteld op twaalf, omdat dit getal het symbool is van volmaaktheid en volledigheid.

B. HERALDISCHE BESCHRIJVING

Een cirkel van twaalf vijfpuntige gouden sterren, waarvan de punten elkaar niet raken, tegen een azuurblauwe achtergrond.

C. GEOMETRISCHE BESCHRIJVING

Het embleem heeft de vorm van een blauwe rechthoekige vlag waarvan de lange zijde gelijk is aan anderhalve keer de korte zijde. Twaalf gouden sterren, op regelmatige afstanden geplaatst, vormen een onzichtbare cirkel waarvan het middelpunt op het snijpunt van de diagonalen van de rechthoek ligt. De straal van de cirkel is gelijk aan een derde van de korte zijde van de rechthoek. Elk van de vijfpuntige sterren is in een onzichtbare cirkel gevat, waarvan de straal gelijk is aan 1/18e van de korte zijde van de rechthoek. Alle sterren zijn verticaal geplaatst, d.w.z. dat één punt naar boven is gericht en de twee onderste punten op een onzichtbare lijn rusten die loodrecht op de korte zijde van de rechthoek staat. De sterren bevinden zich op de cirkel zoals de cijfers op de wijzerplaat van een klok. Het aantal sterren blijft onveranderlijk.

D. KLEURENREGEL

Het embleem is samengesteld uit de volgende kleuren: PANTONE REFLEX BLUE voor het oppervlak van de rechthoek; PANTONE YELLOW voor de sterren.

E. VIERKLEURENDRUK

Bij vierkleurendruk moeten de twee standaardkleuren op basis van de vier beschikbare kleuren worden aangemaakt.

Voor het PANTONE YELLOW kan 100 % “Process Yellow” worden gebruikt.

PANTONE REFLEX BLUE wordt verkregen door 100 % “Process Cyan” te mengen met 80 % “Process Magenta”.

Internet:

PANTONE REFLEX BLUE komt in het webpalet overeen met de RGB-kleur: 0/51/153 (hexadecimaal: 003399) en PANTONE YELLOW met de RGB-kleur: 255/204/0 (hexadecimaal: FFCC00).

AFDRUK IN ÉÉN KLEUR

Indien alleen met zwart wordt gewerkt, worden zwarte sterren tegen een witte achtergrond in een zwart omlijnde rechthoek gezet.

Indien alleen met blauw (Reflex Blue) wordt gewerkt, worden de sterren in negatief wit op een achtergrond van 100 % Reflex Blue geplaatst.

AFDRUK OP GEKLEURDE ACHTERGROND

Indien een gekleurde achtergrond onvermijdelijk is, moet de rechthoek met een wit kader worden omgeven waarvan de breedte gelijk is aan 1/25e van de korte zijde van de rechthoek.

De beginselen voor het gebruik van het EU-embleem door derden staan vermeld in een administratieve overeenkomst met de Raad van Europa betreffende het gebruik van het EU-embleem door derden (PB C 271 van 8.9.2012, blz. 5).

2. De in artikel 49, lid 6, bedoelde intellectuele-eigendomsrechten geven de EU ten minste de volgende rechten:

2.1. intern gebruik, d.w.z. het recht om het communicatiemateriaal en materiaal ter bevordering van de zichtbaarheid te reproduceren, te kopiëren en beschikbaar te stellen aan EU-instellingen en -agentschappen en autoriteiten van de lidstaten, alsook aan het personeel ervan;

2.2. gehele of gedeeltelijke reproductie van het communicatiemateriaal en materiaal ter bevordering van de zichtbaarheid, met welk middel en in welke vorm dan ook;

2.3. communicatie aan het publiek van het communicatiemateriaal en materiaal ter bevordering van de zichtbaarheid met welk communicatiemiddel dan ook;

2.4. verspreiding onder het publiek van het communicatiemateriaal en materiaal ter bevordering van de zichtbaarheid (of kopieën daarvan) in welke vorm dan ook;

2.5. opslag en archivering van het communicatiemateriaal en materiaal ter bevordering van de zichtbaarheid;

2.6. verlening van sublicenties op de rechten op het communicatiemateriaal en materiaal ter bevordering van de zichtbaarheid aan derden.

AFKORTINGEN EN KORTE TITELS

Verordening gemeenschappelijke bepalingen (GB-verordening) — Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

DNSH (Do No Significant Harm) — Beginsel van "geen ernstige afbreuk doen" aan milieudoelstellingen in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852.

Richtlijn energie-efficiëntie — Richtlijn (EU) 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 betreffende energie-efficiëntie en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 (PB L 231 van 20.9.2023, blz. 1).

Richtlijn energieprestatie van gebouwen — Richtlijn (EU) 2024/1275 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de energieprestatie van gebouwen (PB L, 2024/1275, 8.5.2024).

ETS-richtlijn — Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

ETS2 — Het nieuwe emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoersector en aanvullende sectoren dat is vastgesteld bij hoofdstuk IV bis van Richtlijn (EU) 2023/959 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten (PB L 130 van 16.5.2023, blz. 134).

Financieel Reglement — Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie W(PB L, 2024/2509, 26.9.2024).

Fonds — Sociaal Klimaatfonds.

AGVV — Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (algemene groepsvrijstellingsverordening — AGVV) (PB L 187 van 26.6.2014, blz. 1).

Governanceverordening — Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

MFK — Meerjarig financieel kader.

Plan(nen) — Sociaal klimaatplan of sociale klimaatplannen.

RFF-verordening — Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

Verordening inzake het Sociaal Klimaatfonds — Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot oprichting van een sociaal klimaatfonds en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1060 (PB L 130 van 16.5.2023, blz. 1).

Taxonomieverordening — Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 1).